

Ikt. sz.: KUB-41/34-2/2018.

KUB-11/2018. sz. ülés
(KUB-11/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Külügyi bizottságának**
2018. december 4-én, kedden 8 óra 43 perckor
az Országház Széll Kálmán termében (főemelet 64.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása	5
Tájékoztató Magyarország Európa-politikájáról, különös tekintettel a magyar-német kapcsolatokra	6
Az elnök bevezetője	6
Gulyás Gergely tájékoztatója	7
Kérdések, vélemények, hozzászólások	10
A Hungary Helps Programról szóló T/3625. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)	26
Határozathozatalok	27
Az örmény népiirtás elítéléséről szóló H/2023. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	27
Határozathozatal	28
Magyarország szuverenitásának megvédéséről és a Magyarországgal szembeni orosz befolyás visszautasításáról szóló H/3352. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	28
Tordai Bence előterjesztése	28
Határozathozatal	30
Egyebek	30
Elnöki tájékoztató	30
Az ülés berekesztése	30

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató Magyarország Európa-politikájáról, különös tekintettel a magyar-német kapcsolatokra

Előterjesztő:

Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter

2. A Hungary Helps Programról szóló törvényjavaslat (T/3625. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
3. Az örmény népiértékek elítéléséről szóló határozati javaslat (H/2023. szám)
(Szabó Szabolcs és dr. Szél Bernadett (független) képviselők önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
4. Magyarország szuverenitásának megvédéséről és a Magyarországgal szembeni orosz befolyás visszautasításáról szóló határozati javaslat (H/3352. szám)
(Tordai Bence (Párbeszéd) képviselő önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
5. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Németh Zsolt** (Fidesz), a bizottság elnöke

Balla Mihály (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Juhász Hajnalka (KDNP), a bizottság alelnöke
 Mesterházy Attila (MSZP), a bizottság alelnöke

Bartos Mónika (Fidesz)
 Dr. Zsigmond Barna Pál (Fidesz)
 Nacsa Lőrinc (KDNP)
 Dr. Brenner Koloman (Jobbik)
 Gyöngyösi Márton (Jobbik)
 Molnár Gyula (MSZP)

Helyettesítési megbízást adott:

Dr. Zsigmond Barna Pál (Fidesz) távozása után Csenger-Zalán Zsoltnak (Fidesz)
 Nacsa Lőrinc (KDNP) távozása után Juhász Hajnalkának (KDNP)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Fürjes Róbert bizottsági főmunkatárs
 Csizi Réka bizottsági munkatárs
 Gódor Szilvia ügyintéző-titkárnő

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter
 Boér Zoltán kabinetfőnök (Miniszterelnökség)
 Tordai Bence (Párbeszéd)

Megjelent

Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

(Az ülés kezdetének időpontja: 8 óra 43 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása

NÉMETH ZSOLT (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Jó reggelt kívánok! Megállapítom a határozatképességünket. A napirendet megküldtem.

A napirendhez egy kiegészítő javaslat érkezett, Mesterházy Attila, Gurmai Zita és Molnár Gyula képviselőtársaink módosításra vonatkozó javaslata: „Tájékoztató a hazájában jogerősen börtönbüntetésre ítélt Nikola Gruevszki volt macedón miniszterelnök Magyarországra történő szállításának, belépésének, tartózkodásának, menedékkérelme benyújtásának körülményeiről, illetve annak nemzetbiztonsági vonatkozásairól”. Tisztelt Bizottság! Ha nem csal az emlékezetem, ezt a javaslatot Gyöngyösi Márton már megtette a múltkori ülésünkön. Nem kért formális döntést a javaslatról, de már jeleztem akkor is a nyitottságomat, amit most megerősített nekem miniszter úr, hogy ha ilyen jellegű kérdést föltesznek a képviselőtársaim, akkor örömmel kifejti a Gruevszki-üggyel kapcsolatban az álláspontját. Tehát ennek ismeretében, hogy itt a miniszter úr részéről ez az ígéret megfogalmazódott, szükségesnek tartják-e, hogy szavazzunk erről a napirendi javaslatról? *(Jelzésre:)* Alelnök úr!

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm. Ugye, ebben van egy rész, ami az Információs Hivatal vezetőjére is vonatkozik, hiszen akár zárt ülés keretében is meg tudnánk őt hallgatni.

ELNÖK: Tehát, akkor szeretnének szavazni erről?

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP), a bizottság alelnöke: Szeretnénk, ha Czukor úr is megjelenne a bizottság előtt valamikor a közeljövőben. Ha ezt a kettőt össze lehet hangolni, akkor nem.

ELNÖK: Azt, hogy Czukor úr megjelenjen a közeljövőben, én lehetségesnek tartom, de azt szeretném hangsúlyozni, hogy most itt a konkrét napirendi javaslatról, ha jól értem, nem kérnek szavazást. *(Jelzésre:)* Alelnök úr!

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP), a bizottság alelnöke: Ha ígéretet kapunk arra, hogy az Információs Hivatal vezetője megjelenik a bizottság előtt záros határidőn belül, akkor nem, hiszen meg tudjuk tenni akkor a kérdéseinket.

ELNÖK: Szándékomban áll...

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP), a bizottság alelnöke: Ez számomra kielégítő.

ELNÖK: Szándékomban áll az Információs Hivatal vezetőjét meghívni. Volt már egyébként szó erről, de szeretném megismételni - Gyöngyösi Márton képviselő úr megérkezett -, hogy arra az indítványra vonatkozóan, hogy a Gruevszki-ügyről Gulyás Gergely fejtse ki a kormány álláspontját, kaptam tőle egy javaslatot. Akkor nem teszem föl szavazásra ezt a napirendi módosító javaslatot. Köszönöm szépen alelnök úr álláspontját.

Tisztelt Bizottság! Akkor fölteszem szavazásra: a kiküldött napirendet ki támogatja? *(Szavazás.)* Egyhangú. Köszönöm szépen.

Tájékoztató Magyarország Európa-politikájáról, különös tekintettel a magyar-német kapcsolatokra

Az elnök bevezetője

Az 1. napirendi pontunk keretében köszöntöm Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter urat, és szeretném köszönteni az Európai Unió nagyköveteit, akik bizottsági ülésünkön megjelentek. Örülök annak, hogy egy nyitottságot tapasztalok miniszter úr részéről arra vonatkozóan, hogy az Európa-politikát rendszeresen vegye a Külügyi bizottság napirendre. Tudvalevőleg van külön európai ügyekkel foglalkozó bizottsága a magyar Országgyűlésnek, de annyira szerteágazó külpolitikai vonatkozásai vannak az Európa-politikának, annak a munkának, amit Gulyás Gergely felügyel, hogy szükségesnek tartom azt, hogy rendszeresen vendégünk legyen, és ezt a jövőben az ő beleegyezésével szeretnénk rendszeresíteni is.

Mint ahogy annak is örülök, hogy az uniós nagykövetek itt vannak közöttünk. Ennek már van hagyománya, hiszen minden félévben, amikor az európai uniós elnökséget adó ország nagykövete beszámol az elnökségi prioritásokról, akkor meg szoktuk hívni az összes uniós nagykövetet. Köszönjük szépen, hogy elfogadták a meghívásunkat.

Különösen arra kértük Gulyás miniszter urat, hogy Magyarország Európa-politikájáról a magyar-német kapcsolatok hangsúlyos figyelembevételével tartsa meg előterjesztését. Nem kell talán indokolnom, hogy az, ami ma talán bátran nevezhető Németországban belpolitikai válságnak, milyen kihatással van arra, hogy Európa merre fog tovább haladni. Tudvalevőleg a kormányzati munkamegosztáson belül is kiemelt felelősséget visel a magyar-német kapcsolatokért, arról nem is beszélve, hogy a magyar-német baráti tagozatnak is az elnöke lett Gulyás miniszter úr.

Az időzítésről: nem feltétlenül a CDU-kongresszus elé akartuk ezt az ülést helyezni, de végül is így alakította a Teremtő, hogy a CDU-kongresszus előtti napon - ugye, holnap már kezdődik - kerül sor erre az ülésre. Talán nem lesz meghatározó befolyással a mostani ülésünk a CDU-kongresszus kimenetelére vonatkozóan, de talán fontos, hogy körbejárjuk az itteni lehetséges kimeneteket, ezeknek a következményeit. Viszont ami biztosan nagyon fontos Európa-politikai tényező, az európai választások közelgő időpontja májusban. Ez nagyon hangsúlyossá teszi, hogy az európai jövőképek versenyéről halljunk, illetőleg arról, hogy Magyarország milyen helyet foglal el az európai jövőképek versenyében. Talán szándékunkon kívül is eléggé karakteres és hangsúlyos helyet foglal el a miniszterelnök, Orbán Viktor, illetőleg Magyarország ebben a vitában, és talán jó lenne látni, miniszter úr, hogy mi ennek a magyar európai víziónak az a jellegzetessége, sajátossága, ami ennyire karakteressé, polarizálóvá teszi a magyar Európa-politikát.

Nem húzom tovább az időt, megadom a szót a miniszter úrnak. Hadd kérdezzek meg egy dolgot, miniszter úr, hogy mennyi idő áll a rendelkezésünkre, hogy úgy ütemezzem majd a beszélgetést, a vitát. Mikor van a következő programja? - hogy nagyon konkrét legyek. *(Derűltség.)*

GULYÁS GERGELY, a Miniszterelnökséget vezető miniszter: Amikor itt végzünk, akkor már tartani fog a következő program. *(Derűltség.)*

ELNÖK: Rendben, tehát takarékoskodjunk az idővel. Köszönöm szépen. Miniszter úr, parancsoljon!

Gulyás Gergely tájékoztatója

GULYÁS GERGELY, a Miniszterelnökséget vezető miniszter: Köszönöm szépen a meghívást. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Nagykövet Hölgyek és Urak! A kinevezést megelőzően az Európai uniós ügyek bizottságának meghallgatása törvényi kötelezettség volt, de valóban május óta a Külügyi bizottsággal még nem találkoztunk, és ezért köszönöm szépen elnök úrnak a meghívást. Ráadásul ugyan túl vagyunk azon az időszakon, amikor - és ami azért 2002-ig, bizonyos értelemben valamivel még tovább is fennállt - a magyar külpolitika kérdései, függetlenül attól, hogy ki volt kormányon, közmegegyezést élveztek és a nemzeti ügyek közé tartoztak, amiben nagyjából mindenki legalább a főirányok tekintetében egyetértett, még ha a hangsúlyok szempontjából voltak is nagyon komoly eltérések a kilencvenes évek közepén például az alapszerződések kapcsán, de legalább a legfőbb prioritásokban egyetértés volt. Sajnálatos vagy nem sajnálatos módon, de a magyar politika fejlődéstörténete következtében mára ez megszűnt, de mégis minden olyan kísérlet, ami legalább a párbeszédet lehetővé teszi, az üdvözlendő, és én a magam részéről szívesen állok rendelkezésre.

Ami az európai uniós ügyeket illeti, ott három olyan kérdés van, legfeljebb négy, amiről érdemes beszélni. Tárgyát tekintve három, az eseményeket tekintve egy negyedik is, illetve külön szóba került Németország, és miután a meghívás is Németországot és a német-magyar viszonyokat is érintette, erre is kitérnék ötödikként.

Az, ami ma európai uniós témaként mindannyiunkat érint, és éppen ezért a külkapcsolatokat is meghatározza - és talán számtalan olyan terület is található, ahol kormánypárti vagy ellenzéki hovatartozásra való tekintet nélkül közös célokat tudunk érvényesíteni -, az Európai Unió következő hétéves költségvetésének kérdése; a brexit ügye, bár a labda most nem a mi térfelünkön pattog - ami alatt az Európai Unióban maradó 27 tagállam mindegyikét értem -; a migrációs dosszié, amely ugyan hátrébb került, de továbbra is az Európai Bizottság asztalán van és az európai parlamenti választás, ami nyilván meghatározó eseménye lesz a következő félévnek. Ezután röviden a német relációra is kitérnék, de igyekszem mindezt valóban, ha nem is távirati tömörséggel, de röviden tenni, hogy ha utána észrevételek, kérdések vannak, akkor dialógus is kialakulhasson.

Ami a hétéves költségvetést illeti, ott több érdek szorításában vagyunk. Az egyik az, hogy Európa megosztottabb szerintem, mint valaha, bizonyos értelemben a megosztottság mélyebb, mint '89-90 előtt, mert az egy fizikai megosztottság volt, és azt gondoltuk, hogy ha ez a fizikai megosztottság nem lenne, akkor mindannyian ugyanazt és ugyanúgy akarnánk. Szerintem ez mára megszűnt, és ahhoz, hogy az Európai Unió sikeres legyen, világossá kell tenni, hogy melyek azok a területek, ahol a lisszaboni szerződés alapján együttműködésre és egyetértésre van szükség, és melyek azok a területek, ahol egyszerűen a társadalmainkban létező különbségekből következően nem fogunk egymással egyetértésre jutni, és ezért az intolerancia helyére a toleranciának, a különbözőségek elfogadásának kellene lépnie. A migráció például tipikusan ilyen kérdés.

A hétéves költségvetésnél ez akként merül föl, hogy a nettó befizető és bizonyos értelemben a kohéziós alapok tekintetében vagy akár az agrártámogatások tekintetében - mely kettő több mint kétharmadát teszi ki a költségvetésnek - a haszonélvező országok között milyen megegyezés hozható létre. Ugye, a mostani bizottsági tervezet mélyreható módosítása nélkül megállapodás nem lesz. Tehát az a

vita, ami az időzítésére vonatkozik a hétéves költségvetésnek, az nagyjából tartalmi alapon dőlt el, a Bizottságnak annyira rossz a javaslata, hogy e javaslat mentén egyetértés az európai parlamenti választásokat megelőzően nem hozható létre. Múlt hét csütörtökön kísértem a miniszterelnök urat a „Kohézió barátai” pozsonyi rendezvényére, gyakorlatilag ezt mindenki tényként kezeli, a Bizottság képviselői is. Ha ez egy jó költségvetési javaslat lett volna, akkor nem kizárt, hogy egy konszenzus kialakítható lett volna, de most az gyakorlatilag biztos, hogy a következő Európai Parlament és jó eséllyel a következő Bizottság vagy legalábbis bizottsági elnök alatt lehet majd a költségvetést elfogadni.

Itt a magyar álláspont egyértelmű és világos: ha már a költségvetés főösszege csökken, hiszen a brexit következtében - különböző számok vannak a 10 és a 20 százalék között, de mondjuk, a mi számításaink szerint - 12-13 százaléka kiesik az uniós költségvetésnek. Van, aki 20-at mond, van, aki 10-et, de fogadjuk el most az ezzel kapcsolatos szakértői adatok közül a 12-13 százalékot. Ha a főösszeget nem akarjuk csökkenteni, akkor mindenkinek arányosan többet kellett volna befizetni. Erre egyébként Magyarország készen állna, de itt olyan az elutasítás, hogy ezt nyugodtan le is vehetjük a napirendről, tehát a költségvetés főösszege csökkenni fog.

A Nagy-Britannia nélkül benn maradó 27 tagállam a jelenlegi költségvetési tervezet szerint a költségvetés korábbi 1,14 százaléka helyett 1,12 százalékat fizetné be. Tehát túl azon, hogy a második legerősebb gazdasága az Európai Uniónak elhagyja a Közösséget, még ráadásul van egy nagyon csekély mértékű, de létező hozzájárulásbeli csökkenés is a benn maradó országok részéről. Tehát a torta kisebb, amit el lehet osztani. Most ebből adódik, hogy mindenkinek kevesebb fog jutni. Hogyha ezt durva aránytalanságokkal próbáljuk kiküszöbölni, ráadásul, ha rosszindulattal szemlélnénk a Bizottság javaslatát, ami tőlünk ugye távol áll, akkor azt mondhatnánk, hogy ez egy kísérlet a kelet-közép-európai és a déli államok összeugrasztására, amely provokációnak, szerintem jobb, ha mi nem ülünk fel, függetlenül attól, hogy ezt ki értékeli ennyire élesen és ki nem. De az biztos, ha valaki megnézi a Lisszaboni Szerződést, akkor annak talán 273. cikke - de 270 fölött néhányval - rendelkezik a kohézióról, aminek egyértelmű célja az Európai Unión belüli életszínvonalbeli különbségek mérséklése.

Most ez azt jelenti, hogy a kiindulási pont a kohéziónál nem az elmúlt évek gazdasági növekedése kellene hogy legyen, hanem egyértelműen az életszínvonal, és ebben az esetben nyilvánvaló, hogy a közép-európai régió valamennyi országa jobban jár. Eddig is így volt. Most a bizottsági javaslat fordít ezen, és szerintem a Lisszaboni Szerződéssel ellentétes módon, legalábbis ellentétes logika alapján azt mondja, hogy az elmúlt években gazdaságilag kevésbé sikeres, kisebb növekedést felmutatni képes országokat kell megsegíteni, és másodlagossá teszi az életszínvonal kérdését. Amiben mi valamennyien ellenérdekeltek vagyunk, de ha csak a Lisszaboni Szerződésből indulok ki, akkor a szerződéssel is ellentétes ez a felfogás. Ráadásul közösségi jogi problémák is vannak, hiszen valójában azt látjuk, hogy azoknak volt magas gazdasági növekedése, így Magyarországnak is, de a visegrádi 4-ek mindegyikének, akik betartották a maastrichti kritériumokat, és azok szembesültek növekedési problémákkal, akik nem. Tehát valójában megint ott vagyunk, mint a migrációnál, hogy a Bizottság javaslata jutalmazná a jogsértést, és elmarasztalná azokat, akik betartják a közösségi jogszabályokat.

Tehát én csak arra szeretnék utalni itt, hogy azt hiszem, közös nemzeti és közös közép-európai érdek az, hogy a kohézió tartalma a javaslatban, a későbbi, elfogadandó költségvetési javaslatban megegyezzen a kohézió Lisszaboni Szerződésben rögzített fogalmával, azaz az életszínvonal tekintetében kevésbé fejlett országokat segítse a legnagyobb mértékben.

Ami a brexitet illeti, tényleg csak néhány mondatban: a megállapodást az Európai Unió elfogadta. Magyarországnak végig az volt a következetes álláspontja, hogy tisztes megállapodásra van szükség, és megállapodásra van szükség. Ezt reményeink szerint december 11-én jóváhagyhatja a brit parlament, bár ma az előrejelzések többsége azt mutatja, hogy ez a többség nem áll rendelkezésre, de innentől kezdve a labda nem a mi térfelünkön pattog. Nehéz kiszámítani, és igazából egymástól nagyon távol álló jövődölések vannak arra az esetre, ha a brit parlament nem hagyja jóvá a tervezetet. Gyakorlatilag egy ennél is lazább kapcsolattól egy újbóli népszavazásig számtalan forgatókönyv van. Ezekbe azért nem mennék bele, mert az első kérdést a december 11-ei szavazás dönti el. Mondhatnám, hogy ha egy héttel később találkozánk, akkor okosabbak lennénk, hiszen ez mind Németországra, mind Nagy-Britanniára igaz.

A migráció ügyében az európai parlamenti választásokhoz közeledve a Bizottság a ma is az asztalon lévő dossziét ugyan hátrébb tette, de vélhetően az európai parlamenti választási kampánynak ez lesz egy olyan közös témája, ami korábban soha nem volt, tehát lesz egy közös európai témája az európai parlamenti választásoknak. Ez nagy valószínűséggel szinte mindenhol a migráció kérdésköre lesz. A Bizottság azzal járult hozzá ehhez, hogy olyan javaslatokat, amelyek kettéhasították és megosztották Európát, továbbra is napirenden tart, még akkor is, ha ezek tárgyalását az utolsó hónapokban nem erőlteti. Magyarország és ebből a szempontból a közép-európai kormányok álláspontja továbbra is változatlan. Mi a szolidaritást mint alapelveket elfogadjuk, ennek az európai uniós diskurzusokban rugalmas szolidaritásként nevezett változatával egyet is tudunk érteni, de semmilyen kvótát elfogadni nem tudunk és nem is fogunk. A megítélésünk szerint ennek jogi alapja sincsen. Ezt az a bírósági döntés, amely formálisan egyébként Magyarország ellen született meg, csak alátámasztja, hiszen ott is az Európai Unió Bírósága a kvóta szerinti elosztást csak kivételes esetben, mondjuk úgy, hogy - idézőjelbe téve - „rendkívüli jogrend” esetén fogadja el. Ez pedig a megítélésünk szerint az elosztás tekintetében pillanatnyilag nem áll fenn. Kétségtől bármikor ilyen helyzet létrejöhet, de szerintünk a kvóták csak segítik az ilyen helyzetek létrejöttét, éppen ezért a magyar kormány és gyakorlatilag Közép-Európa valamennyi kormánya egységesen ellenzi a kvótarendszert.

Az európai parlamenti választást ebben a viszonylatban említettem. Annyi látszik csak - anélkül, hogy a választópolgárok akaratát meg tudnánk előlegezni -, hogy azok a folyamatok, amelyek Németországban lejátszódtak, most Európában is le fognak játszódni. Tehát, ahogy elképzelhetetlen lett volna korábban Németországban is, hogy a nagykoalíciónak nevezett két néppárt vagy korábbi néppárt a CDU/CSU és az SPD által alkotott koalíciónak ne legyen nagyon nagy, kétharmadot meghaladó többsége, addig legutóbb ez 55 százalékos többséget eredményezett, ma pedig 40 százalék körül kapna a két párt összességében. Most nagyjából ugyanez fog történni az Európai Parlamentben is, tehát a néppártnak és a szocialistáknak nagy valószínűséggel, ha csoda nem történik a következő fél évben, akkor együtt sem lesz többsége. Ez nyilvánvalóan alkalmi koalíciók megkötését teszi szükségessé abban az esetben, ha a Bizottság egy stabil törvényhozási helyzetet szeretne teremteni. Nem tudjuk, hogy ezek az alkalmi koalíciók kik között fognak megkötöttni. Ez nyilván nagymértékben függ attól is, hogy mi lesz a választások eredménye.

Hogy később számon kérhető legyen, egy mondatban mégis annyi prognózist mondanék, hogy szerintem a baloldali pártok a jelenlegi állás szerint európai szinten történelmi vereséget fognak szenvedni. Soha nem álltak ilyen rosszul a baloldali, balközép pártok Európa nagy államaiban, mint most. Tehát nemcsak Közép-Európában figyelhető meg egy gyengülés, de Németországban történelmi

mélységben, Olaszországban történelmi mélységben, Franciaországban a megszűnés határán vannak. Tehát a nagy európai országokban - ilyen szempontból a britek kilépése is egy negatívum, hiszen ott viszont egy viszonylag erős Labour van -, ilyen értelemben azt mondhatjuk, hogy a baloldal gyengülni fog. Hogy ebből a liberális pártok, illetve a jobboldal és a szélsőjobboldal mennyit profitál, az nyilván a választások eredménye ismeretében lesz majd megmondható. Egyet nyugodtan már most elmondhatunk: gyakorlatilag ahhoz, hogy kormányképes többség legyen, három frakció együttműködésére nagy valószínűséggel szükség lesz.

És végül Németországról néhány mondat: valóban a második világháború után a politikai stabilitás példaképének számító Németország helyzete, belpolitikája alapvetően változott meg. Először is a nagykoalíció az elmúlt bő évtizedben gyakorlattá vált, tehát gyakorlatilag a négy Merkel-kormányból három nagykoalíciós kormány, míg korábban - '45 utántól egészen 2005-ig - összesen három évig volt nagykoalíció, Kiesinger alatt '66 és '69 között. Ehhez képest ma úgy tűnik, hogy ez a gyakorlat. Ugyanakkor ezt már senki nem szeretné, és nem csupán a két párt nem szeretné igazából, de a választópolgárok sem. Ugyanakkor az AfD megerősödése miatt nehezen alakítható ki stabil koalíció az egyik vagy másik oldalon. Ráadásul az SPD gyakorlatilag megszűnt néppárt lenni, és ma úgy tűnik, a zöldeknek van meg az esélye arra, hogy esetleg rövid vagy középtávon azzá váljanak. A CDU/CSU talán megőrizte a néppárti mivoltát, de azért küzd, hogy meg tudja őrizni. Az a szövetségi szintű 26, 27, 28 százalékos támogatás, amelyet most élvez, ugyan a legerősebb párttá teszi a német belpolitikában, de fényévekre van akár csak a hét-nyolc évvel ezelőtti támogatottságától. Elsősorban a migráció kérdése rajzolta át a német politikát és a német pártok támogatottságát. Az ehhez való viszony a mai napig meghatározó, és nyilván ilyen értelemben a hamburgi CDU-elnökválasztás egy irányválasztás és irányváltás is egyben, de hogy pontosan ez mit fog eredményezni, azt nehéz megmondani.

Magyarországnak Németország a legstabilabb és legfontosabb szövetségese gazdaságilag és politikailag is. Politikai területen az látszik, hogy számtalan kérdésben van és lesz is egyet nem értés, de összességében eddig az a politikai bölcsesség mindig felülkerekedett, hogy kölcsönös érdek a jó együttműködés, és az egyet nem értéssel egyébként - demokratikus legitimációval rendelkező kormányok esetén - nem csupán együtt lehet, hanem együtt is kell élni. A gazdaság szempontjából évről évre rekordot dönt magyar-német vonatkozásban a külkereskedelem. Azt tudjuk mondani, hogy a magyar külkereskedelemnek 27-28 százaléka egyetlen országba, Németországba irányul. Ráadásul, ha ezt területileg felbontjuk, akkor majdnem egyharmad Bajorországba, valamivel kevesebb mint egyharmad Baden-Württembergbe és a fennmaradó egyharmada a külkereskedelemnek Németország összes többi területére irányul.

Várjuk a CDU-kongresszust, és miután olyan kedvesek voltak a szervezők, hogy az egykori erasmusos egyetemi tanulmányaim helyszínére szervezték, ezért elnök úrral együtt fogunk rajta részt venni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, miniszter úr.

Tisztelt Bizottság! Várom a jelentkezéseket. *(Jelzésre:)* Mesterházy alelnök úr. Kérem, jelezzék, hogy ki az, aki szólna! *(Jelzésre:)* Gyöngyösi Márton, Molnár Gyula, Zsigmond Barna Pál. Mesterházy alelnök úr!

Kérdések, vélemények, hozzászólások

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP), a bizottság alelnöke: Nagyon szépen köszönöm. Érdekes volt miniszter úr felvezetője több szempontból is, és több kérdést

is indukált. Szerintem az egy helyes leírás, hogy sajnálatos, hogy a külpolitikai prioritások körében megszűnt a nemzeti konszenzus. Ezt szerintem helyesen fogalmazta meg a miniszter úr, hiszen egy euroatlanti integrációról, a jószomszédi viszonyról és a határon túli magyarok szülőföldön való boldogulásáról szólt ez a három pillére a magyar külpolitikának. Az első szabadon választott kormány határozta ezt meg, és valóban az első Fidesz-kormány még maga is vallotta ezt a hármas prioritást. Valószínűleg másképpen látjuk, én azt gondolom, hogy önök rúgták föl ezt az egyetértést több szempontból is, de ennek a taglalásába most nem mennék bele. Azzal egyetértünk, hogy szerintem ez sajnálatos a magyar külpolitikában.

A második általános megjegyzésem: valóban igaz, hogy a szociáldemokrata pártok történelmi mélyponton vannak Európában mindenhol. Ön említett néhány országot: Olaszország, Németország, Franciaország. Én is említhetném ugyanezen országokat, ahol a konzervatív közép van történelmi mélyponton; más dimenzióban sajnos, mint a baloldal, de nem úgy látszik, hogy Franciaországban és Olaszországban - ahol éppen szintén megszűnés alatt van az önök testvérpártja - vagy éppen Németországban olyan jól állnának ezek a jobbközép pártok.

Ezt csak azért hozom ide, azért hozom föl ezt a véleményt, mert miniszter úr, szerintem nekünk közösen kellene aggódnunk jobbközép, illetőleg balközép pártokként, hogy Európában ne a nacionalista populisták vegyék át a hatalmat, vagy a különböző országokban ne ők vegyék át a hatalmat. Tehát azt gondolom, hogy ebben pont a jobbközép és balközép pártok együttműködése fontos, kiegészülve akár a liberálisokkal vagy a zöldekkel; pont lenne történelmi feladatunk arra, hogy ezt a fajta előretörést megakadályozzuk, hiszen ez hosszú távon nem fog jól tenni Európának. Még akkor sem, ha pártpolitikai szempontok alapján ma akár hasznosnak is tűnhet a kormány számára egy ilyen változás Európában. Ez volt az általános megjegyzésem.

A konkrét kérdés az EU-s téma kapcsán kettős. Hogyan látja ön, miniszter úr - hogy egy pozitívummal kezdjem, már abban az értelemben pozitívummal, amiben mi is támogatnánk a kormányt -, hogy ez az EU-s költségvetés mikor kerül elfogadásra? Tehát lát-e esélyt arra, hogy az európai parlamenti választások előtt esetleg valamilyen konszenzusra lehet jutni? Nagyjából mi az, amit a miniszter úr saccol, hogy milyen veszteséggel tud Magyarország kijönni ebből a vitából? Mi bízunk benne, hogy nem veszítünk rajta, és ezért mondom, hogy az MSZP is támogatja a kormányt minden olyan erőfeszítésben, ami a költségvetés Magyarország számára jutó részének az emelését szolgálja.

A másik, már nem ennyire pozitív megjegyzés, hogy mikor fejezik be azt a politikát, ami Brüsszelből mindig bűnbakot csinál minden egyes kérdésben. Én értem, hogy ez egy csábító lehetőség, más kormányok is alkalmazzák az Európai Unióban, de azt gondolom, hogy Brüsszel állandó bűnbakként való bemutatása nem segíti az ország hosszú távú, Unión belüli működését, miközben a magyar emberek átlagon felüli módon Európai Unió-pártiak.

Egy másik kérdéscsoport ahhoz fűződne, ami összefügg azért ezzel az európai uniós kérdéskörrel meg Németországgal is. Már '14-15-ben fölmerültek aggályok a német politikában a magyar-orosz viszony kapcsán. Tehát többször érkezett olyan jelzés a magyar diplomáciától '14-15-ben, ami arról szólt, hogy a paksi beruházástól kezdve sok minden más miatt aggályokat fogalmaznak meg a német politikában a magyar kormány politikájával kapcsolatban, és úgy gondolom, hogy ma az orosz befolyás túlzott. Nekünk ennél egy visszafogottabb orosz jelenlétre van szükségünk itt, Magyarországon. Magyarországnak szerintem nincsen semmi keresnivalója Keleten, mert ott semmilyen babér nem terem az országoknak, csak alárendeltség és kiszolgáltatottság. Azt gondolom, hogy ezen az újfajta oroszbarát politikán is

változtatni kell, hiszen Magyarországra a gázellátás 85 százaléka Oroszországból jön. Ezért azt kérdezem: a Fidesz tesz-e javaslatokat arra, hogy lazítsuk a függőségünket Oroszországtól? Ez lenne a második kérdésem.

A harmadik, ha már itt a CDU-kongresszus meg az EPP is szóba került, akkor hadd kérdezzem meg, hogy Andreas Nick, a CDU magyarországi jelentéstevője két feltételt fogalmazott meg a Fidesznek az EPP-ben, tehát a Néppártban való maradásához. Az egyik a CEU budapesti működésének a biztosítása, a másik pedig a Stop Soros törvénycsomag Velencei Bizottság által megfogalmazott véleményének - mármint erről a törvényről megfogalmazott véleményének - a figyelembevétele. Tegnap úgy fogalmazott Max Weber (*sic!*), szeretném pontosan idézni: „Mélységesen csalódott vagyok amiatt, hogy a magyar kormány nem volt hajlandó megegyezni a CEU-val, elfogadhatatlan, hogy az EU-ban egy egyetem arra kényszerül, hogy máshová költözzön. (*Derültség a kormánypártok oldaláról.*) Bocsánat, rosszul mondtam, Max Weber egy másik volt, fontosabb ember, de alapvetően... (*Közbeszólások a kormánypártok oldaláról.*) Hát, van, akinek fontosabb, engedtessek meg, hogy ne jegyezzem meg mindig pontosan a jobboldali csúcsteljesítménynek, Spitzenkandidatnak a nevét, de majd most meg fogom. Tehát magyarul: hogyan látja ezt a helyzetet, változtat-e ez azon az állapoton, amit Manfred Weber mondott, hogy most jegelték a Fidesz kizárását a Néppártból?

A negyedik ilyen kérdéskör, az a német cégekkel kapcsolatos. Ha jól számoltam össze, akkor 13 stratégiai megállapodást kötött a kormány német cégekkel, és talán az önök háttéranyagában is szerepelt, hogy 2014-17 között 63 német cég projektjét támogatták, ami ilyen befektetésösztönzési projekt volt, lehet-e azt nagyjából tudni, hogy ez a 63 projekt mennyibe került, tehát milyen támogatást jelentett ezeknek a cégeknek? És ehhez kötődik egy mai aktualitás, a napokban a parlamentben lévő aktualitás: ön tudja-e cáfolni azokat a híreket, hogy a BMW- vagy a Volkswagen-gyár Magyarországra tervezett beruházása miatt kell ezt az általunk rabszolgatörvénynek nevezett munkatörvénykönyv-változtatást végrehajtani, hogy minél olcsóbb munkaerőhöz juthassanak a német multinacionális cégek? Tehát volt-e bármilyen olyan titkos háttéralku a BMW-vel vagy a Volkswagennel, ami adott esetben ezt a törvénymódosítást szükségessé teszi? Főleg abban a formában, ahogy ezt önök teszik, és erőltetik a parlamentben.

Ugyan elnök úr jelezte, hogy ön a Gruevszki-ügyről is fog pár mondatot mondani nekem, úgy tűnik, hogy arról nem mondott egy mondatot sem. Úgyhogy örülnék, ha erről mondana egy-két gondolatot. Egy biztos, hogy ez nem egy jogi kérdés, hanem teljesen világos, hogy politikai ügyről van szó, úgyhogy örülnék, ha miniszter úr ebben megosztaná az álláspontját, és ehhez a kérdéshez külön, akkor egy másik körben tennék fel újabb kérdéseket. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönjük. Először is szeretnék mindenkit visszafogottságra kérni a kérdések számát és hosszát illetően. Másodszor pedig megjegyezném azt, hogy világosan fogalmaztam: amennyiben lesz Gruevszki-vel kapcsolatban kérdés, akkor készen áll a miniszter úr, de most elhangzott a kérdés, köszönöm szépen. Zsigmond Barna képviselő úr!

DR. ZSIGMOND BARNA PÁL (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Akkor igyekszem visszafogott lenni. Mindenekelőtt szeretném megköszönni miniszter úrnak a tartalmas előadást és az europolitika lényegét összefoglaló előadását.

Két kérdésem lenne, az egyik a migrációhoz kapcsolódik. Ahogy miniszter úr is említette, valóban a migráció fontos kérdés ma Európában, és a kampánynak is központi eleme. Nekünk, magyarok számára viszont nagyon fontosak az őshonos

kisebbségek ügyei, és miközben az Európai Unió eurómilliárdokat költ a migrációra, az őshonos kisebbségekre nem fordít semmilyen forrást, nem fordít semmilyen figyelmet. Több mint 50 millió uniós polgár tartozik az őshonos kisebbségekhez, és ismeretes, hogy a Minority SafePack nevű kezdeményezés sikeres volt, több mint 8 országból gyűlt össze egymillió aláírás annak érdekében, hogy az Európai Unió végre foglalkozzon az őshonos kisebbségek ügyeivel is. Azt szeretném kérdezni miniszter úrtól, hogy hogyan látja ennek a Minority SafePacknek a jövőjét. Mit lehet tenni annak érdekében, hogy az Unió végre foglalkozzon az őshonos kisebbségek ügyeivel is, ne csak a migrációval és a migránsok kérdésével? Ez lenne az első kérdésem.

A második kérdésem, hogy Magyarország számára meghatározó fontosságú a V4-es együttműködés, egyébként kiemelten kezeljük ezt a relációt, és öröndetes dolog az, hogy ilyen jól alakulnak a kapcsolatok a V4-en belül, és azt szeretném kérdezni miniszter úrtól: hogy látja a V4-es együttműködés jövőjét a választások tükrében, illetve a választások után? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Gyöngyösi Márton!

GYÖNGYÖSI MÁRTON (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Köszönjük szépen miniszter úrnak a rövid tájékoztatást. Én is egy kicsit távolabbról indítanék, mint Mesterházy képviselőtársam. Ugyanis valóban sok aktuálpolitikai kérdés van, amiről érdemes vitát folytatni itt, ebben a bizottságban, azonban a külpolitika irányvonalának a kérdése mellett nem lehet elmenni szó nélkül. Ugyanis, ha abban van bármiféle félreértés, akkor a részletekről már nem érdemes beszélni.

Én is úgy látom, hogy nem is csak a rendszerváltás óta, hanem az elmúlt ezer évünkben azért sokféle vita volt azzal kapcsolatban, hogy itt a civilizációk találkozásánál Magyarországon hogyan kell a hangsúlyokat meghatározni, és adott történelmi pillanatokban hogyan kell túlélni. De azt még soha senki nem kérdőjelezte meg Szent István királyunk óta, hogy melyik civilizációhoz tartozunk, és hogy Magyarország hol helyezkedik el geopolitikai viszonylatban. Azt látom, most először a kormányzat különböző lépéseiből számomra az derül ki, hogy ezt az Orbán-kormány erőteljesen megkérdőjelezi, és így, mintha egy revízió alá vonta volna Magyarország hovatartozását geopolitikai értelemben. Mondom ezt úgy, hogy gyorsan hozzá is teszem azt, hogy nem értek egyet Mesterházy képviselőtársammal abban, hogy Keletről csak a rossz meg megaláztatás meg alávetettség jön. Ezzel én vitatkoznék.

Szerintem nagyon-nagyon fontosak a keleti kapcsolatok, nem véletlenül szorgalmaztuk hosszú éveken keresztül a keleti nyitást, és mondtuk azt, hogy fontos Oroszországgal is pragmatikus alapokon jó gazdasági viszonyokat ápolni, jó kulturális viszonyokat ápolni, jó politikai viszonyokat ápolni, más keleti országokkal is, az iszlám civilizációval, az arab világgal. Egy kis ország legyen minden irányba nyitott, és tudja a helyét a világban, próbáljon az egyensúlyra törekedni Kelettel is. De ezt csak úgy teheti meg, hogy pontosan tudja, hogy hova tartozik, és hogy alapvetően az Európai Uniónak, a NATO-nak a része, és a nyugati civilizációnak a része.

Nem gondolja-e miniszter úr azt, hogy akkor, amikor sorra jönnek olyan jelek - és csak az elmúlt egy hónapból sorolok néhány igencsak aggasztó ügyet -, akkor ezek alapvetően megkérdőjelezzik Magyarország hitelességét, a diplomáciájának és a külpolitikájának a hitelességét? Itt gondolok a Gruevszki-ügyre, amiről valóban nem hallottunk öntől túl sokat, de akkor ezek szerint erre kitér. Hogy Magyarország - mint valami féldiktatúra - korrupció miatt elítélt bűnözőknek ad menedékjogot úgy, hogy közben Interpol-körözés van ellenük kiadva, és ezáltal bebiztosítja a szabad mozgásukat az Európai Unió területén, ez olyan, amit korábban Idi Amin Dadával meg Mobutuval csináltak hasonló féldiktatúrák valószínűleg csak azért, hogy a

nyugati világnak borsot törjenek az orra alá, vagy volt mögötte valami komoly üzleti alku. Nagyon szomorú lenne, ha Magyarország ezeknek az országoknak a szintjére süllyedne, és egyfajta banánköztársaságként lenne számon tartva a nagyvilágban.

A letelepedési államkötvény-biznisz még hosszú-hosszú éveken keresztül fog magyarázatra szorulni, ha önök nem teszik világossá azt, hogy kiknek és milyen feltételekkel nyújtottak letelepedést Magyarországon. Ilyen az is, amikor önök Magyarországon lefülelt orosz fegyvercsempészeket - akiket a nyugati szövetségeseink segítségével sikerül lefülelnünk - nem Nyugatnak, hanem Moszkvának adnak ki. Ez nagyon-nagyon súlyos kérdéseket vet föl az önök orientációját, irányvonalát, diplomáciáját, külpolitikáját és Magyarország hitelességét illetően. És akkor még olyan ügyekre, mint a CEU meg egyebek, még nem is fogok kitérni.

Nem gondolja-e azt - és ez az első kérdésem -, hogy Magyarországnak nemcsak a hitelességét rombolja ez, hanem a tárgyalási pozícióját is? Nem gondolja-e miniszter úr azt, hogy talán ezek az eseménysorozatok vastagon közrejátszanak abban, hogy egy EU-tagjelölt Ukrajnával szemben nem vagyunk képesek egy diplomáciai meccset megnyerni, amikor ott 150 ezer honfitársunk elnyomása a tét? Közben jönnek önök itt nekem nemzetpolitikával, és azt nem tudjuk elérni, hogy az Európai Unióban valaki megértse azt, hogy a kisebbségeknek kollektív jogai vannak, amelyek védelemre szorulnak. Lehet itt aláírásokat gyűjtögetni Minority SafePack ügyében, és természetesen nagyon fontos, hogy kiálljunk ilyen ügyek mellett, de szent meggyőződése, hogy a magyar diplomácia és az önök kormányzása az egyik komoly szerepet játssza abban, hogy a saját őshonos kisebbségeinket sem vagyunk képesek határon túl megvédeni, és nincsenek szövetségeseink ebben a kérdésben. Ez az önök felelőtlen politikájának is az eredménye.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr.

GYÖNGYÖSI MÁRTON (Jobbik): Ez lenne az első kérdésem. A másik kérdésem pedig az - és ez már tényleg csak egy kérdés, elnök úr, és utána visszaadom a szót. Nem gondolja-e azt miniszter úr, hogy amikor Oroszországnak komoly geopolitikai érdeke fűződik Európa gyengítéséhez, és ennek minden jele megvan, akkor rájátszani még arra is, hogy az Amerikai Egyesült Államokból érkező olyan típusú outright mozgalmakat vagy olyan típusú outright irányvonalat erősítik, amelynek ugyancsak Európa gyöngítése a célja; nem gondolja-e azt, hogy ez egy igencsak veszélyes játék Magyarország számára, hogy két nagyhatalom felé játszanak, amelyik mind a kettő Európa gyöngítésére játszik? Nem gondolja-e azt, hogy ez egy felelőtlen diplomáciai és egy felelőtlen külpolitikai irányvonal? Köszönöm.

ELNÖK: Próbáljunk a kérdések irányába haladni. Balla alelnök úr!

BALLA MIHÁLY (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. A legelején azzal kezdeném, amit Gyöngyösi képviselőtársam gondolataira szeretnék reagálni egy félmondattal. Van némi bája annak, hogy ön mond ilyeneket, aki három évvel ezelőtt a bekebelezett Krímben az ottani választásokra elment megfigyelőnek. *(Gyöngyösi Márton: Soha nem jártam a Krímben. - Közbeszólások a kormánypárti oldalról.)* Jó, ez egy másik történet.

A következő dolog, amit viszont miniszter úrtól szeretnék megkérdezni. Érdekes történet zajlik most az Európai Parlamentben döntéshozatalilag az úgynevezett migránsvízumról. Nem tudom, hogy a schengeni alapok egyikén túllép-e ez a döntés vagy döntéshozatal. Tehát Schengen egy nagyon szigorú szabályzást hozott be a határellenőrzésben, és látjuk azt, hogy Európában lévő országok sorban

állnak azért, hogy esetleg vízummentességet kapjanak az Európai Unió felé. Eközben, ha valaki a harmadik világból gondol egyet és elindul Európa felé, kap egy úgynevezett migránsvízumot, és elvileg olyan jogokkal érkezik az Európai Unió területére, amilyen jogot adott esetben nem kap meg például valamelyik, a keleti partnerségben, az Európai Unió keleti partnerségében részt vevő országnak az állampolgára, aki nem élvezhet vízummentességet. Tehát van egy ilyen furcsa helyzet. Hogyan látja ezt, miniszter úr? Én egy kicsit megdöbbenem tapasztalom ezt. Mivel mi alapvetően biztonságpolitikával is foglalkozunk ebben a bizottságban, látva azt, hogy Európa számára milyen biztonsági kihívásokat jelenthet a migráció, és ezzel egy időben pedig adunk egy ilyen könnyítést, és akkor még ezekről a kártyákról, bankkártyákról már nem is beszélek.

Tehát a kérdésem az, hogy a miniszter úr hogyan látja ezt a helyzetet, és elfogadhatónak tartja-e azt, hogy például az Európai Parlamentben újrászavaztatják ezt a kérdést egy bizottságban? Köszönöm.

ELNÖK: Molnár Gyula!

MOLNÁR GYULA (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Magam is szeretném megköszönni, a tájékoztató szikár, nagyon világos és logikus volt. Igyekszem nagyon visszafogott lenni. Két dologra magam is reagálnék. A külpolitikai konszenzust nem a Külügyi bizottság üléstermében kell megteremteni, azt kinn az utcán kell megteremteni. Tehát, ha ön úgy gondolja, hogy ezzel kipipálta ezt a szándékot és igényt, akkor szeretném jelezni, hogy ez nagyon-nagyon nem így van. Nem mondom el, amit Mesterházy és Gyöngyösi képviselőtársaim elmondtak.

A másik: volt egy ilyen félmondata, hogy azért nem lesz béke az EU-ban, mert társadalmaink mást akarnak, ezért aztán nem tudunk ebben megállapodni. Sírva kérem önt, hogy ugye, nem a nemzeti konzultáció alapján alakítja ki az álláspontját a magyar kormány, hogy mit akar a magyar társadalom, mert akkor nagyon nagy bajban vagyunk. Akkor valóban nem fogunk soha a világ normálisabb és békésebb felével egy platformra kerülni.

Három nagyon rövid kérdésem van. Szeretnék magam is csatlakozni az ukrán témához, egy konkrét vonulatát szeretném megkérdezni. Mit mondanak önnek, önöknek a németek, amikor az ukrán NATO-csatlakozással kapcsolatos álláspontunkat kifejtjük? Mi ott az érvelése Magyarországnak, hogy miért gondoljuk azt, hogy egyetlenként ebben az ügyben nekünk ezt a szerepet kell vállalni?

A migrációs dosszié hátrébb került, mondta ezt a szívemnek és a fülemnek gyönyörűséges mondatot, majd utána Zsigmond Barna persze rögtön bele is vágott a lecsóba. Kérdezhetem-e azt, hogy akkor a migrációs dosszié a magyar belpolitikában is hátrébb kerül-e, és a következő hónapjainkat nem mérgezi meg, és valóban azzal tudunk majd foglalkozni, ami szerintem tényleg fontos, és tettünk is rá kísérletet, hogy mi lesz a 7 éves költségvetéssel, és mi lesz a világ jövője akkor, ha egyébként a kétfajta szélsőség erősödik, és a klasszikus hagyományos pártok meg gyengülnek? Milyen világ előtt állunk, mennyire tudunk ebben a világban stabilitást teremteni saját magunk számára?

A német multik ügyében egy rövid konkrét kérdésem van. Thomas Piketty azt mondta egy cikkben Magyarországról - nem tudom, látta-e -, hogy lassan több pénzt visznek ki a multik ma Magyarországról, mint amennyi EU-támogatást kapunk. Eközben önök - akik egyébként úgy viselkednek, mint a kisemberek kormánya - olyan elképesztő módon a multinacionális tőkét szolgálják ki; sokkal több pénzt adtak az elmúlt nyolc évben, mint amit az önök által szidott szocialista kormányok adtak. A

kérdés elhangzott, hogy ez a rabszolgatörvény adott esetben a multik igénye szerint van.

Nagyon izgat engem - de most ne válaszoljon rá, csak egy következő alkalommal, mert el fog menni az idő -, a meghallgatása meg Szijjártó és Rogán miniszter urak óta kíváncsi vagyok arra, hogy hogyan működik a kormány. Ki csinálja a külpolitikát most? Önök egy ilyen kabinetben négyen - a három ifjú titán és a király - leülnek és kitalálják, vagy pedig ennek van valamilyenfajta szakmai háttere? Ha most nem akar, akkor erre most ne válaszoljon. Köszönöm.

ELNÖK: Igen, mindent nem mondhatunk el, képviselő úr. *(Derűltség.)*
Csenger alelnök úr!

CSENGER-ZALÁN ZSOLT (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Mielőtt a kérdést föltenném, azért Gyöngyösi alelnök úrnak jelezném, hogy 2014-ben azon a választáson volt ön ott álmegfigyelőként Donyeckben és Luhanszkban, amit Washington, Brüsszel és Berlin is alkotmányellenesnek tartott. Tehát azért a csúsztatást nem feltétlenül érdemes ilyenkor elmondani, mert az igazság azért ott van. De nem ez a lényeg, hanem egy kérdést szeretnék miniszter úrnak feltenni. Napirenden van a globális migrációs kompakt az ENSZ-ben: hogy látja miniszter úr, mekkora esély van ennek az elfogadására? Illetve mely országokkal tudunk ebben a kérdésben együttműködni, hogy ez ellen a nagyon veszélyes, még ha nem is kötelező, de aztán később hivatkozási alapnak nagyon jó precedens ellen fellépjünk? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tisztelt Miniszter Úr! Nekem lenne még néhány záró kérdésem, és aztán megadnám a szót. Először is egy megállapítás: nagyon örülök annak, hogy miniszter úr itt világossá tette azt, hogy az ország egy európai elkötelezettségű külpolitikai vonalvezetést visz. Azt hiszem, azok a vádak, hogy Magyarország Európa-ellenes lenne, ezekkel a megnyilvánulásokkal, álláspontok világossá tételével egyértelműen cáfolhatóak. Magyarország elkötelezett az Európai Unió mellett, elkötelezett az európai integráció mellett, elkötelezett a nyugati értékközösség fenntartása és megújítása mellett. Most ennek fényében ugyanakkor nyilvánvalóan van egy nagyon fontos vita az Európai Unió színterén, ez mindenekelőtt a föderalisták és azok között zajlik, akik a nemzeti identitást és a nemzeti szuverenitást nem kívánják a történelem szemétdombjára küldeni.

Lehet, hogy megtevesztő azokat, akik ezt az álláspontot képviselik, szuverenistának nevezni, mert ennél azért nyilvánvalóan egy kicsit tágabb körről van szó, akik a nemzeti identitás és a nemzetek értéke mellett elkötelezettek, de hadd kérdezzem meg arról miniszter urat, hogy az európai parlamenti választás hozhat-e egy átrendeződést e tekintetben. Kialakulhat-e valami tiszta kép az erőviszonyok tekintetében a föderalisták és a nemzeti identitás iránt elkötelezett európaiaknak a vitájában?

A másik kérdésem Németországra, illetőleg a biztonságpolitikára fókuszál. Az elmúlt esztendő legjelentősebb fejleménye megítélésem szerint Európában a PESCO létrehozása volt, a közös európai hadsereg irányába tett döntő lépés, ami a közös európai külpolitika megteremtése szempontjából egy kulcsfontosságú mozzanat. Európát addig nem lehet komolyan venni globálisan, és a globális folyamatok játékszere marad mindaddig, amíg nem tud hatékonyan egy közös kül- és biztonságpolitikát megvalósítani. A PESCO egy döntő lépés ebbe az irányba.

Nélkülözhetetlen ugyanakkor, hogy azt a 2 százalékos honvédelmi ráfordítást megtegyük. A napokban Németország bejelentette, hogy a következő ciklusban sem

tud magasabb célt kitűzni 2024-ig terjedően, ameddig a vállalás terjed, mint 1,5 százalék. Nem fogja-e veszélyeztetni ez a német megközelítés azt a fajta biztonságpolitikai esélyt, amely egyelőre még nem fordulat, csak egy esély az európai szintén, hogyha nem sikerül ezt a német álláspontot megváltoztatni?

Amennyiben nincs több kérdés és hozzászólás, akkor megadom a szót miniszter úrnak. Gazdálkodjon az idejével, parancsoljon!

GULYÁS GERGELY, a Miniszterelnökséget vezető miniszter: Köszönöm szépen. Köszönöm szépen azt a kérdésekben megmutatkozó érdeklődést is, ami gyakorlatilag abba a nehéz helyzetbe hoz engem, hogy noha udvariassági okokból is mindenre válaszolnom kellene, de ha ezt megteszem, akkor nem csupán az én délelőttöm múlik el a Külügyi bizottsággal való egyébként szórakoztató és tartalmas diskurzussal, hanem az önöké is. Ezért, ha bármit elfelejtek, és valaki kiemelten fontosnak tartja, akkor szívesen reagálok rá külön is, de igyekszem a lényegi kérdésekre vonatkozóan reagálni. Különösen azért, mert voltak átfedések a kérdések között, ha egy kérdésre csak egy helyen válaszolok, akkor azt kérem, hogy nézzék el nekem.

Ami a magyar külpolitika prioritásai tekintetében korábban fennállt konszenzus megszűnésére vonatkozik, ott azt tudom mondani, hogy szerintem nem a magyar kormányzati politika változása eredményezte ezt. Hiszen a magyar külpolitika változott már a szocialista kormány idején is, hiszen az európai uniós, illetve a NATO-integráció, az euroatlanti integráció '99-ben, illetve 2004-ben megvalósult, tehát ezt követően nyilván a hatékony uniós érdekképviselő szükségessége volt az, ami nemzeti célkitűzés vagy nemzeti külpolitikai célkitűzés kell hogy legyen, és szerintem ez, függetlenül attól, hogy mit értünk ezen, a mai napig is fennáll. Ahogy a jószomszédi viszony iránti igény is fennáll, de azzal - és ez a vita viszont a kilencvenes éveket is jellemezte -, hogy ez nem lehet egy látszatjószomszédi viszony, ami a határon túl élő magyar közösségek érdekeinek figyelmen kívül hagyásával valósul meg. Ne felejtjük el, hogy még az általunk egyaránt konszenzusos időszaknak tekintett kilencvenes években is például a Horn-kormány úgy kötött két alapszerződést, hogy a határon túli magyar közösségek azt egységesen ellenezték.

Tehát ilyen értelemben szerintem látni kell, hogy ma is ezekben a célkitűzésekben egyetértünk. Hogy ezekben milyen rangsort állítunk fel, és milyen értéket tartunk - főleg az uniós érdekképviselőben - fontosnak, ott már vannak jelentős nézetkülönbségek. De az, hogy ez ennyire konszenzus nélkülivé vált, a politika általános eldurvulásából fakad, ezt pedig nem tudom máshoz kötni, csak Gyurcsány Ferenchez, de itt a belpolitikai zárójelet be is zárom, és nem firtatom, hogy a jelenlévők közül kinek volt köze Gyurcsány Ferenchez és kinek nem.

Ami a mai magyar politika általános célkitűzéseit illeti, nincsen olyan identitásproblémánk, mint ami egyes kérdésekből, így Mesterházy alelnök úr kérdéseiből is kiviláglott, legfeljebb árnyaltabban látjuk a világot. Mi azt helyes történelmi célkitűzésnek tartjuk, hogy 1989-90-ben Magyarország az európai és euroatlanti integráció mellett döntött, mi ezt a rendszerváltozás sikerének tartjuk, hogy Magyarország az Európai Unió és a NATO tagja lett. A Fidesz már a '88-as alapító nyilatkozatában ezt jelölte ki célként.

Hogy egyébként Európában ma az Európai Unió vagy a Bizottság tevékenysége Európa érdekeit szolgálta-e összességében az elmúlt négy és fél évben, azt lehet, hogy különbözőképpen ítéljük meg, és még pártpolitikai határokon túlmutatóan is, hiszen egyébként a Bizottság vezetője egy néppárti politikus. Tehát, ha esetleg Mesterházy alelnök úrnak az lenne a kritikája, hogy mi önkritikára képtelenek vagyunk, akkor ezt tudom cáfolni. Kifejezetten rossz véleménnyel vagyok a Juncker-Bizottság

működéséről, őszintén úgy gondolom, hogyha visszatekintünk 10-20-30-40 év múlva a Juncker-Bizottság öt évére, akkor kettő, történelmi léptékkal is fontos esemény, politikai történés marad majd meg. Az egyik, hogy a migrációt nem tudta kezelni Európa, és az Európai Bizottság rossz választ adott rá, a másik pedig - és talán különösen az -, hogy Európa második legerősebb gazdaságával rendelkező országa szabad és demokratikus döntéssel hagyta el az Európai Uniót. Ezek olyan kudarcok, amiket egyébként még a Bizottság elnöke sem vitat. Az egy más kérdés, hogy a brit demokráciában ez azzal jár, hogy másnap lemond a miniszterelnök, az Európai Bizottságban pedig ilyen jellegű következménye az ügynek nem volt.

Tehát szerintem azt látni kell, hogy Európa az elmúlt öt évben nem erősödött, Európa számtalan olyan problémával küzd, amire meg sem kísérel választ adni, és ezért aztán a Bizottsággal szembeni kritika jogos kritika. Hogy ez ebben az esetben egy újabb vitát nyit ki, hogy szabad-e Brüsszelt kritizálni, hát miért ne lenne szabad? A félreértések nagy része és félremagyarázások nagy része pont abból származik, hogy mi azt állítjuk, hogy ez nem a Varsói Szerződés, ahol nem lehetett Moszkvát kritizálni. Brüsszel nem Moszkva, Brüsszelt lehet kritizálni, lehet egyet nem érteni, és legyünk őszinték, ha az ember Nyugatra utazik, mondjuk, egy-egy bajor sörsátorban megtartott rendezvényen hall olyan szónoklatokat, hogy még a magyar ezüstérem is veszélyeztetetté válik ebben a kérdésben. Tehát nemhogy csupán egy európai, hanem egy nyugati álláspont is az, hogy Brüsszelt lehet kritizálni, és szerintem az elmúlt években a Bizottság nagyon súlyos kérdésekben nagyon nagy hibákat követett el. De ez nem változtat azon, hogy Magyarország európai uniós tagsága nemzeti érdek. Nem változtat azon, hogy ma a NATO képes egyedül a lehető legnagyobb biztonságot szavatolni, és hogy ezek helyes döntések voltak.

Hogy egy német CDU-s képviselőnek mi a véleménye a Fidesz néppárti tagságáról - ismerem az illető képviselő urat -, én ezt nem tartom teljesen lényegtelennek, hiszen véleménynyilvánítási szabadság van, de azért túlzott jelentőséget sem tulajdonítanék az általam jól ismert Andreas Nick szavainak. Azt a félreértést is szeretném eloszlatni - a Fidesz számára természetesen fontos a néppárti tagság, de nem fontosabb, mint a Néppártnak a mi tagságunk, mivel az Európai Néppárt legerősebb pártja vagyunk. Szívesen segítünk abban, hogy az Európai Néppárt Európa legerősebb pártja maradjon, de ezért nemzeti érdeket feladni, alapvető európai értékeket feladni nem vagyunk hajlandóak.

A Manfred Weberrel kapcsolatos észrevételre pedig csak azt tudom mondani, hogy a legnagyobb különbség Max Weber és Manfred Weber között az, hogy Max Weber a korlátlan szuverenitás elmélete oldalán állt, Manfred Weberre ugyanez már nem mondható el; de úgy gondolom, hogy Európa számára még így is egy nagy lehetőség, és ma a lehető legjobb alternatíva, ha az Európai Néppárt listavezetője lesz a Bizottság következő elnöke. Nem azért, mert ne lenne néhány kérdésben vitánk Manfred Weberrel, mi mégis támogatjuk az ő bizottsági elnöki jelöltségét, egész egyszerűen azért, mert Európa számára ma a lehetséges alternatívák közül ezt tartjuk a legjobbnak.

Semmilyen céggel semmilyen háttéralkut nem kötöttünk. Örülünk annak, hogy Közép-Európába és ezen belül Magyarországra is sok német cég érkezik, de ehhez semmilyen háttéralkut nem kellett kötni. Egész egyszerűen a dinamikusan növekvő magyar bérek ellenére is még mindig olcsóbb Közép-Európában termelni, mint mondjuk, Németországban. Tehát elsősorban a szakképzett, a még mindig, bár egyre kisebb számban, de rendelkezésre álló szakképzett munkaerő, illetve a munkabérekülönbség indokoltá teszi német perspektívából is a gazdasági beruházásokat Közép-Európában és Magyarországon.

Zsigmond Barna képviselő úr kérdezett a migráció és az őshonos kisebbségek viszonyáról. Valóban itt van egy gyakorlati példa, hogy miért vannak nekünk kritikáink Brüsszellel és az Európai Bizottsággal kapcsolatban. Mi azt látjuk, hogy ha Magyarország esetén olyan ügyekben, amikor nyilvánvaló emberi jogi kérdésekről van szó - és őszintén bízom benne, hogy ebben párhovatartozásra való tekintet nélkül egyetértünk - a kárpátaljai magyar kisebbség esetében, amikor - hogy jóindulatú és diplomatikus legyek - egy félfasiszta oktatási törvénymódosítást elfogad az ukrán parlamenti többség, akkor nem áll egyértelműen a mi oldalunkra, és nem azt mondja, hogy az európai uniós nyelvet beszélő állampolgárok anyanyelvhez, anyanyelvhasználathoz való jogát garantálni kell, én ezt szintén egy gyengeségnek tartom.

Nyilván Európának különböző tradíciói vannak, és a történelméből adódóan is a kisebbségek és az őshonos kisebbségek kérdése egy érzékeny kérdés, de abban, hogy a nyelvhasználathoz való jog megkérdőjelezhetetlen alapjog, egyet kellene érteni. Ezért Magyarország itt az Európai Unió - és hozzáteszem zárójelben: a NATO - teljes támogatására tarthatna igényt. Ehhez képest úgy látjuk, hogy geopolitikai érdekek ezt hajlamosak felülírni. De ez a mi elkötelezettségünkön nem változtat, úgyhogy Magyarország addig a NATO-ukrán párbeszédet blokkolni fogja, amíg Ukrajna a Velencei Bizottság ajánlásának megfelelően, legalább a Velencei Bizottság ajánlásának megfelelően nem módosítja az oktatási törvényt. És félreértés ne essék, nem azért, mert úgy gondolnám, hogy a Velencei Bizottságnak mindig igaza lenne, már csak azért sem, mert a Velencei Bizottság egy tanácsadó testülete az Európa Tanácsnak, hanem azért, mert rajtunk is ezt több esetben kérték számon, másrészt pedig a Velencei Bizottságtól teljesen függetlenül az, hogy valaki a saját anyanyelvén is tanulhasson az adott állam nyelve mellett, szerintünk alapvető emberi jog, és ennek a megkérdőjelezését a magyar kormány nem nézheti és nem is fogja tétlenül nézni.

A Minority SafePackkel kapcsolatban éppen ezért korlátozottak a reményeim. Szerintem sok ilyen akcióra van szükség ahhoz, hogy Európa elfogadja, hogy a kisebbségek között a nemzeti, őshonos nemzeti kisebbségeknek is vannak alapvető jogai, és ezeket legalább ugyanúgy garantálni kell, mondanám, hogy még inkább garantálni kell, mint más kisebbségeknek a szintén joggal és alappal garantált jogait.

A V4-es együttműködésről kérdezett még képviselő úr. Szerintem jól mutatja a V4-ek súlyát az, hogy ma az Európai Unió legfontosabb döntéshozó testületében, a Tanácsban a visegrádi négyeknek pontosan annyi szavazata van, mint Franciaországnak és Németországnak együttvéve. Azt mondhatjuk, hogy a V4-es együttműködés egy komoly erőt képvisel Európában, és nagyon fontos, a jövőre vonatkozó ügyekben sikerült az elmúlt években közös álláspontot kialakítani. Ezt mi a legjobb meggyőződéssel Európáért és soha nem Európa ellen tettük, de kétségkívül ez sok esetben Brüsszellel, vagy ha úgy tetszik, hogy ne a Brüsszel szót használjam, a Bizottsággal sokszor eredményezett vitákat.

Gyöngyösi képviselőtársam felszólalását valóban azért figyeltem én is érdeklődve, mert az ő pártja parlamentbe jutása kapcsán valóban sokan megkérdezték, hogy Magyarország melyik civilizációhoz tartozik, és ezeket a károkat komoly energiákba telt mérsékelni. Ezek nem álltak meg 2010-ben vagy '14-ben, hiszen a mai napig is olyan megszólalások hangzanak el jobbikos képviselők részéről, amelyek szerintem semmilyen formában nem részei az európai civilizációnak. Ugyanakkor azt a felszólalást, amit itt képviselőtársamtól - aki valóban 2014-ben még választási megfigyelőként vett részt olyan választáson, amit Berlinton Brüsszelen át egészen Washingtonig mindenki az orosz érdekek szolgálatában állónak tartott - végighallgattam, azt 2014-ben a Jobbik még valószínűleg egy hazaáruló felszólalásnak

minősítette volna. Én örülök az ilyen jellegű változásoknak, az elvszerűsége és a hitelessége természetesen megkérdőjelezhető, de az a baj, hogy ha valakik számára hiteles lenne, még azoknak is árnyalja ezt, ha olyan megszólalások kerülnek napvilágra, mint amelyek az ön frakciójából az elmúlt hetekben napvilágra kerültek.

Ami a kérdéseket konkrétan illeti, itt reagálnék a Gruevszki-ügyre is. Hiszen az elmúlt hetekben ugyan külügyminiszter úr, miniszterelnök úr és én is sokszor reagáltam az ezzel kapcsolatos kérdésekre, de miután itt is felmerült, nem szeretnék azzal a váddal szembesülni, hogy esetleg nem válaszoltam meg a kérdést.

Magyarország politikai menedékjogot nemzetközi egyezmények alapján ad. A konkrét esetben egyébként nem vitás, hogy a volt macedón miniszterelnök az egyik legfontosabb hozzájárulást biztosította ahhoz, hogy Európa külső határait a migrációval szemben meg lehessen védeni. Több mint egy évtizeden át volt miniszterelnök abban az országban, amelyről az Európa Tanács a következő megállapításokat teszi. Ez 2017. október 12-én, tehát nem túl távoli időben közzétett jelentése az Európa Tanácsnak a kínzás és embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmód megelőzésére alakult európai bizottságának a börtönviszonyokról. „Abban a börtönben, ahol a fogva tartottak 60 százaléka van az országban, az egészségügyi ellátás továbbra is teljes mértékben elégtelen, mely a fogva tartottak életét veszélyezteti.”

Képviselőtársam, néhány évvel ezelőtt ezt nem próbáltam volna megidézni hiteles forrásként, de talán a mostani felszólalása alapján megtehetem, hogy az Egyesült Államok 2017-es jelentése - tán ez volt az utolsó éves jelentés, itt be is fejezte az Egyesült Államok ezt a tevékenységét - azt mondja, hogy az egyes fontos ügyeket bizonyos meghatározott bírák kapják Macedóniában, a bírák tevékenysége és kiválasztása politikailag befolyásolt, a védői jogok sérülnek. És ma már talán az európai uniós tagságot is - a korábbi európai uniós zászlóégetéssel szemben - támogató Jobbik nem tartja ördögtől valónak, ha az Európai Bizottság 2018-as országjelentéséből idézek, amely azt mondja, hogy az igazságszolgáltatásba való politikai beavatkozás veszélye Macedóniában továbbra is fennáll. A politikai menedékjogot mindezekre tekintettel egy nem a kormányzat által, hanem egy hatóság által lefolytatott eljárásban Magyarország a jogszabályoknak megfelelően biztosítja a volt macedón miniszterelnöknek.

Azt már csupán zárójelben említtem meg, hogy amikor ugyanilyen vádakkal szembesülő, de egyébként Amerika-barát grúz politikusoknak biztosítottuk ezt ezelőtt évekkel, akik még Soros György támogatását is élvezték belpolitikai tevékenységük során, akkor érdekes módon semmilyen kritikával Magyarországnak nem kellett szembesülni.

A kiadatási ügy is meglepett, hogy éppen öntől kellett hallanom. Kiadatási ügyben is a magyar kormány jogszerűen és helyesen járt el a megítélésem szerint. Két orosz állampolgárról beszélünk, akiket mind Oroszországban, mind Amerikában vád alá kívántak helyezni. Ezt követően a bíróság azt mondta, hogy mindkét állam számára kiadhatók, és miután orosz állampolgárokról beszélünk, ezért Oroszországnak adtuk ki. Ugyan próbálok kellően nagyvonalú lenni, és nem kérdőjelezem meg azt az őszinteséget, amivel képviselőtársam az amerikai-magyar kapcsolatokért aggódik, de szeretném halkan megjegyezni, hogy az elmúlt években 9 esetben kértünk az Egyesült Államoktól kiadást, és ebből 8 esetben ezt az Egyesült Államok megtagadta. Nagyhatalomról beszélünk, nem törekszünk egyenlőségre, tisztes vereséggel is beérjük, de 8:1 az állás pillanatnyilag. Tehát szerintem az amerikai barátainkkal való kapcsolatot, főleg hogy világos elvek mentén született a döntés, ez nem veszélyezteti. Ha amerikai állampolgárokról lenne vagy lesz szó, akkor ugyanebben az esetben az Egyesült Államoknak adtuk volna ki az illetőt.

Végül pedig semmilyen, az Egyesült Államokban tevékenykedő mozgalommal mi hivatalosan politikai kapcsolatot nem ápolunk. Az, hogy az amerikai elnök volt kabinetfőnöke Budapesten előadást tart, szerintem a szólásszabadság keretei közé tartozik. Mindig elmondtam és továbbra is fenntartom, ha szabad nekem itt ennyi politikai megjegyzést itt tenni, hogy sokan sokféleképpen vélekedhetnek a hivatalban lévő amerikai elnökről, de azt a történelmi érdemét, ami szerintem szinte mindent fölülír, senki nem vitathatja el, hogy neki köszönhető, hogy Hillary Clinton nem lett az Egyesült Államok elnöke. *(Derűltség.)*

Ami Molnár Gyula elnök úr, képviselőtársam kérdéseit illeti. Ő csak a mondatom egyik felét hallotta meg, mert én ugyan valóban finoman, de éppen vádként fogalmaztam meg a Bizottsággal szemben, hogy miközben az európai parlamenti választások legfőbb témája, sőt az európai parlamenti választások 1979 óta tartó történetében talán először közös európai témája a migráció lesz, addig anélkül, hogy a Bizottság levette volna az asztalról a migrációs dossziét, hátrébb tette, mert érzi, hogy mindazt, amit ebben az ügyben csinált, nehéz lenne Európában eladni és elmagyarázni, és szemben áll az európai választópolgárok akaratával. Tehát sajnos a Bizottság nem levette a migrációs dossziét, hanem taktikai okokból hátrébb tette, de az a javaslat, ami a kötelező kvóta szerinti elosztásra fennáll a Bizottságtól, az a mai napig is az asztalon van, tehát azt senki vissza nem vonta. Taktikai okokból a Bizottság hátrébb tette, mert pontosan érzi, hogy még Nyugaton sem biztos, hogy többsége van ennek a javaslatnak, de a 2004-ben, illetve az azt követően csatlakozott 13 tagállamban pedig semmilyen támogatottsága ennek a javaslatnak nincsen.

Ami a társadalmi különbséget illeti, gondolhatnék akár a nemzeti konzultációkra is, de nem erre gondoltam, amikor ezt említettem, hanem egész egyszerűen, ha valaki akár az Eurobarometer felméréseit megnézi, akkor azt láthatja, hogy ma fontos értékvitákban éles különbségek vannak Európa nyugati és középső fele között. Nem véletlen az, hogy a visegrádi négyek közötti együttműködés - azt hiszem, nem vitatja senki sem - harmonikus és sikeres, noha a visegrádi négyek kormányfői pillanatnyilag négy különböző pártcsaládból kerülnek ki. Szocialista, liberális, konzervatív és néppárti miniszterelnök is van a visegrádi országokban, mégis szoros és jó az együttműködés egész egyszerűen azért, mert a társadalmi valóság felülírja az európai uniós politika határvonalait.

Szintén örültem annak a Pikettyre hivatkozással történt felvetésnek, ami egy ilyen régi szocialista hangvételt hozott vissza, hogy az ide befektető multik többet visznek ki, mint amennyit behoznak. Én ugyan ezzel a piaci szemlélettel nem értek egyet, de fontosnak tartom a megállapítást azért, mert Oettinger német biztos úr is azt említette, hogy az ebbe a térségbe érkező kohéziós támogatások több mint 70 százaléka a nagy cégekhez vándorol. Ezt mások vitatják, de hogy jelentős mértékben részesednek a kohéziós támogatásokból közvetetten - inkább közvetetten, de szerény mértékben még talán közvetlenül is - az ide beruházó nagy cégek, ez megfelel a valóságnak. De ebből csak egyetlenegy dolog következik, hogy semmilyen könyöradományról nem beszélünk a kohéziós támogatások esetén. Nekünk az európai uniós tagság miatt jár. Azért jár, mert amikor a vámunió részei lettünk és a közös piac részei lettünk, akkor a saját piacainkat is szabaddá tettük egyébként tőkeerősebb külföldi gazdaságok előtt.

Úgy gondolom, ha egy magas hozzáadott értékkel rendelkező német cég beruház Magyarországon, a magyar átlagnál magasabb fizetéseket ad, akkor az minden szempontból egy „win-win” szituáció mindkét oldalon, és az elmúlt évek gazdasági fejlődését és béremelkedéseit nézve ezt egyébként a Központi Statisztikai Hivatal adatai is maximálisan visszaigazolják.

Tehát, azért tartom ezt nagyon fontos megállapításnak, és köszönöm is képviselőtársamnak, hogy megtette, hogy azokban a vitákban, amelyek a kohéziós támogatásokról szólnak, kondicionalitásról szólnak vagy bármilyen feltételhez kötéséről e támogatásoknak, ott szerintem világosan és egyértelműen kell fogalmazni: Magyarországot megilletik az uniós tagságból és a lisszaboni szerződésből adódóan ezek a támogatások, és ezért közös érdek, hogy együttesen lépünk föl a költségvetés tárgyalása során a nemzeti érdek érvényesítéséért. Még Mesterházy alelnök úr kérdésére térnék itt vissza: irreális az európai parlamenti választások előtti elfogadása a költségvetésnek. *(Mesterházy Attila: Oroszország, miniszter úr.)* Oroszország?

Oroszországgal kapcsolatosan azt tudom csak mondani, hogy a magyar politika a saját szövetségeseit a NATO-ban és az Európai Unióban találja meg, Oroszországgal pedig korrekt gazdasági kapcsolatokra törekszünk. Az a felvetés - be kell vallanom, nem emlékszem már tisztán, hogy alelnök úrtól vagy Molnár képviselő úrtól hangzott el -, hogy a németek esetleg rosszallanak a mi Oroszországgal fennálló kapcsolatainkat, ez gyökeresen téves. Szeretnénk mi olyan gazdasági kapcsolatokat Oroszországgal, mint amivel Németország rendelkezik.

A német sajtót nem érdemes a valóság megismerésének szándékával olvasni. *(Derültség.)* Az nem egy olyan sokszínű sajtó, mint amilyen a magyar. Önök nevetnek ezen, de ez a valóság. Amikor például egy héten keresztül - ha szabad a Kínával való kapcsolatot is idehozni, bár kétségtelenül nem volt rá kérdés - a tizenhatok és Kína közötti budapesti fórum után a keletre fordulás vádjá a német sajtóban megjelent, akkor ez addig tartott, míg valahol megjelent a valóság, és valaki leírta, hogy csak Németországnak mintegy háromszor akkora a külkereskedelme Kínával, mint ennek a 16 országnak együttesen. Tehát nem akarok a sajtószabadság miatt aggódni, önök szoktak, de ha illet szeretnének tenni, akkor azt nem ebben az országban kell ma az Európai Unión belül kezdeni. Ami pedig a külpolitikai újságírást illeti, különösen nem érdemes német barátainktól tanulni, akik a politika legitimáció nélküli alakítóiként viselkednek általában, amiből a német politikának is elege van, de mondom, egy szűkített nyilvánosság áll csak a rendelkezésére.

Csenger-Zalán képviselőtársam a globális migrációs kompaktokról kérdezett. Magyarország álláspontja világos, kiléptünk ebből a tárgyalási folyamatból, és nem írjuk alá az ezzel kapcsolatos megállapodást. Nyilván lesznek, akik aláírják, de hogy Közép-Európa gyakorlatilag egységesen nem írja alá - most már Ausztriával is kiegészülve, az Egyesült Államok kilépett ebből a folyamatból, Izrael nem írja alá, az olaszok sem írják alá -, az azt mutatja, hogy a hatóköre ennek az ENSZ-megállapodásnak lényegesen visszafogottabb lesz, mint az eredetileg lett volna.

Szerintem a migráció ügyében be kellene végre látni azt, hogy a különböző országok - részben történelmi múltjukból adódóan, részben gazdasági szükségszerűségből adódóan - másként gondolkodnak a migráció kérdésében. Ha Európa a migráció ügyében nem tud a kirekesztés helyett a tolerancia talajára lépni és a különböző álláspontok létét elfogadni, az az Európai Unió egységének árt. Mi az Európai Unió egységét szeretnénk, de ez csak akkor tud megvalósulni, ha azokat a kérdéseket, amelyeket a lisszaboni szerződés nem utalt a közös döntések közé, és ahol nyilvánvaló politikai és társadalmi különbségek állnak fenn, ott nem erőltetjük azt, hogy közös álláspontra jussunk, mert soha nem fog ilyen létrejönni.

Amit elnök úr kérdezett még: a szuverenitás kérdése és az európai egyesült államok. Valóban szerintem is annak a vitának - ami ma Európában folyik, és aminek mi az Európai Unió tagjaiként vagyunk részesei - ez a legfontosabb kérdése, és minden ügy végső soron erre vezethető vissza. Mi úgy gondoljuk, hogy az európai uniós tagsággal Magyarország szuverenitásának egy szeletét az Európai Unió intézményei útján közösen gyakorolja másokkal. Ez volt az európai uniós tagság

lényege, tehát ilyen értelemben természetesen minden nemzetközi szervezetben vállalt tagságnak van valamilyen szuverenitást korlátozó hatása, de ez több előnnyel jár, mint hátránnyal, és ezt szabad akaratunkból tettük. Minden más, a magyar történelemben korábban létrejött hasonló együttműködésben az akaratszabadság nem volt meg, vagy legalábbis nem állt fenn, vagy legalábbis megkérdőjelezhető volt.

Tehát e tekintetben szerintem a fontos az, hogy Magyarország a lisszaboni szerződés barátja. Mi úgy gondoljuk, hogy a lisszaboni szerződés megfelelő formában szabályozza az Európai Unió működését. Vannak területek, ahol mi szívesen lépnénk tovább akár még a mélyebb integráció irányába is, például a magyar kormány a gazdaságpolitikai előírásoknak mintaszerűen tesz eleget, a maastrichti kritériumok mindegyikét Magyarország - mióta polgári kormánya van az országnak, szemben a szocialista kormány időszakával - betartja. Mi úgy gondoljuk, hogy helyes is lenne, ha automatikus szankciók és nem pedig bizottsági mérlegelés követné a maastrichti kritériumok be nem tartását, ez egy lépés a mélyebb integráció felé; vagy éppen a magyar miniszterelnök volt az, aki elsőként vetette talán föl a közös európai hadsereg kérdését a politikai szintén miniszterelnöki szinten. Örülünk annak, hogy ma már Franciaországtól elkezdve Közép-Európában is számtalan országban vannak a gondolatnak támogatói.

Való igaz, ahogy elnök úr is említette, hogy a politikai súly katonai hatalom nélkül keveset ér. Éppen ezért szerintem minden európai uniós országnak az az érdeke, hogy akik egyszerre tagjai az Európai Uniónak és a NATO-nak, azt a NATO felé tett vállalat, hogy a GDP legalább két százalékát a honvédelemre költik, betartják. Ez lenne az európai érdek, hogy tartsák be ezt az előírást. Ha ez megtörténik, akkor akár egy sokkal izolacionalistább amerikai politika időszakában is képesek lehetünk arra, hogy saját magunkat megvédjük. Tehát mi mindig is azt mondtuk, hogy abban az amerikai törekvésben, hogy Amerika nem kívánja a korábbiakhoz hasonló erőket összpontosítva Európa biztonságát szavatolni, lehetőséget is kell látni. De ennek a lehetőségnek a valóra váltásához az Európai Unión belül szorosabb katonai együttműködésre van szükség. Tehát mi itt is a mélyebb integrációt támogatjuk, mert itt látjuk értelmét annak, hogy akár szerződésmódosítással is egy közös katonai fellépés lehetősége az Európai Unió számára rendelkezésre álljon. Ezért Magyarország 2024-re el fogja érni a 2 százalékos honvédelmi költségvetési mértéket.

Természetesen más országok belügyeibe mi nem tudunk beleszólni, de minden NATO-tagállam ugyancsak azt vállalta, hogy ezt a 2 százalékos mértéket eléri. És noha ott, ahol erős zöldpártok vannak, a nemzetközi kötelezettségek teljesítése másodlagossá válik, ha az katonapolitikai célt rögzít, Németországban is egyébként ezt látjuk, ennek ellenére mi úgy gondoljuk, hogy pacta sunt servanda, azaz a szerződéseket be kell tartani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük, miniszter úr. *(Jelzésre:)* Alelnök úr?

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Miniszter úr, nekünk nincs lehetőségünk önnel sokat beszélgetni Fidesz-frakció keretében, ezért engedje meg, hogy azért itt egyszer egy évben igénybe vegyük az idejét, különösen úgy, hogy még másfél órája nem tart az ülés, talán még van egypár perce.

Én abban bízom, miniszter úr, hogy amikor az Európa Tanács, az Egyesült Államok vagy az Európai Unió Magyarországról mond ilyen véleményt, akkor ugyanilyen hivatkozási alap lesz a kormánynak, mint ahogy Macedónia esetében hivatkozásként szolgált az ön számára. Hiszen, ha igaz az Európa Tanács, az USA és

az EU véleménye Macedóniáról, akkor igaz Magyarországról is, amikor kritikát fogalmaz meg. Ezt csak figyelmébe ajánlanám, mint jogász.

A sajtóval kapcsolatban az ön helyében én sem aggódnék. Azt gondolom, hogy ebben igaza van. Ma humoros kedvében van, biztos Móka Miki tablettát szedett reggel C-vitamin helyett, de ami lényeg, hogy kérem, én nem a német sajtóból idéztem. Azért nem tudtam pontosabban idézni, mert Czukor József berlini misszióvezető 2014-15-ös beszámolójából idéztem, és mivel ez nem nyilvános, ezért szó szerint nem tehettem meg. Tehát az önök által az Információs Hivatal élére kinevezett volt nagykövettől idéztem tartalmilag csak, nem pedig szó szerint, hogy semmilyen törvénysértést ne kövessen el. Mivel nem beszélek németül, ebből kifolyólag a német sajtót nem is tudnám olvasgatni.

A másik, hogy Oroszországgal kapcsolatban azért tartottam volna fontosnak - és örülök neki egyébként, ahogy nézem, Gyöngyösi Márton képviselő úr is kikérte magának vagy nem értett egyet ezekkel az állításokkal -, ez azért érdekes, mert én önnek - ugye, azt mondta, hogy kiegyensúlyozott viszonyra kell törekedni - nem a saját véleményemet mondtam. Hogy az orosz befolyás túlzott, nekünk ennél egy visszafogottabb orosz jelenlétre van szükségünk, ezt Orbán Viktor 2017. november 15-én egy USA-ban töltött útja kapcsán mondta. „Magyarországnak nincs semmi keresnivalója Keleten, mert ott semmilyen babér nem terem az országoknak, csak alárendeltség és kiszolgáltatottság.” Ezt 2007. IX. hó 30-án mondta a lakiteleki találkozó 20. évfordulója kapcsán. És hogy „az újfajta oroszbarát politikán is változtatni kell, és a Fidesz javaslatokat fog tenni arra, hogy lazítsuk a függőségünket Oroszországtól”, ezt 2008. IX. hó 18-án mondta Orbán Viktor. Tehát azt látom, hogy az üléspont határozza meg az álláspontot. Amikor önök még ellenzékben voltak, akkor a szocialista kormányt kritizálták ezzel kapcsolatban, tehát erre próbáltam utalni, hogy bizony azért a külpolitikában jelentős változások állnak be.

Még két kérdésem lenne a Gruevszki-üggyel kapcsolatban, hiszen azt gondoltam, hogy erre kitér miniszter úr, de nem tette meg. A miniszterelnök adott-e utasítást Gruevszki kimenekítésére? Hiszen valószínűleg az nem teljesen normális, vagy ha igen, akkor nagyon sok menekült kérhetné ezt a magyar nagykövetségtől, hogy diplomata autóval fuvarozzák végig, vagy diplomata rendszámú autóval fuvarozzák végig az úton, és diplomaták kísérjék a menekülteket. Ez egy nagyon humánus bevándorláspárti hozzáállás. Tehát kérdezem, hogy van-e törvény előtti egyenlőség Magyarországon, hogy mindenkinek jár-e ez a szolgáltatás, aki esetleg menedéket akar kérni Magyarországon, és mindenkivel kapcsolatban lehet-e ennyire rugalmasan értelmezni a magyar szabályokat, mint ahogy ezt önök tették Gruevszki kapcsán? Tehát magyarul, ha kérdésként kell megfogalmaznom, akkor azt kérdezem, hogy van-e ebből a szempontból törvény előtti egyenlőség?

És még egy álláspont, amit Németh Zsolt itt úgy fogalmazott meg, hogy szuverenisták kérdése. Ha jól értem, a szuverenisták egyik fontos mondata az, hogy Magyarország belügyeibe ne avatkozzanak be. Most úgy tűnik, hogy Magyarország viszont nyugodtan beleavatkozhat egy másik ország belügyeibe, hiszen Macedóniánál mi jobban tudjuk, hogy ott milyen jogi eljárások azok, amelyek helyesek vagy helytelenek.

Tehát a kérdés az, hogy a miniszterelnök adott-e utasítást arra, hogy Gruevszkit ki kell menekíteni és ehhez a magyar diplomáciának végig segítséget kell nyújtania? Vonatkozik-e a törvény mindenkire? Tehát ugyanilyen elbánásmódban részesülhet-e a többi menekült, amikor Magyarországra szeretnének jönni? És még egy kérdéssel hadd egészítsem ki: a magyar-szerb határt hogyan lépte át Gruevszki? Ha erre tudna valamit mondani. Tehát milyen papírokkal vagy mivel? Köszönöm szépen.

ELNÖK: *(Nincs jelentkező.)* Nincs több kérdésünk. Parancsoljon, miniszter úr!

GULYÁS GERGELY, a Miniszterelnökséget vezető miniszter: Köszönöm szépen. Arra, hogy az Európai Unió és Magyarország kapcsolatai keretében a Gruevszki-ügyet is vitassuk meg, azt tudom mondani, hogy részletekkel kapcsolatosan javaslom a Külügyminisztérium megkeresését képviselőtársamnak, de abban mégis igyekszem segíteni, hogy ha a menekültjog biztosítása egy másik állam életébe való illetéktelen beavatkozás, akkor ez gyakorlatilag a menedékjog megszüntetését eredményezné. Tehát bízom benne, hogy egyetértünk abban, hogy a nemzetközi gyakorlatnak megfelelő, és ráadásul itt nem is az Európai Unió ma már szerintem a józan ész határain sokszor túllépő irányelveire gondolok, hanem a genfi egyezményre, tehát a genfi egyezmény alapján biztosított menedékjog szerintem minden állam számára elfogadható, a magyar alkotmánynak is része, tehát nem tekinthető más állam belügyeibe való beavatkozásnak semmilyen formában.

Mondom, külügyi részletekkel kapcsolatosan szerintem nem a miniszterelnök az illetékes, javaslom a Külügyminisztérium megkeresését. Egy dolgot többször rögzítettem én is, semmilyen formában Macedónia szuverenitását nem sértettük, tehát semmilyen formában senki vagy a magyar állam részéről senki semmilyen formában nem járult hozzá ahhoz, hogy a volt macedón miniszterelnök a saját hazáját elhagyja. Ehhez a magyar államnak semmi köze nincsen.

Ami pedig Orbán Viktor miniszterelnöknek a még Fidesz-elnyökként 2007-ben és 2009-ben megfogalmazott állításait illeti, mindegyik maximálisan megfelel a valóságnak. Nemhogy ma is vállalható, ma is ugyanezt gondoljuk, csak nem tehattünk arról, hogy akkoriban egy olyan kritikátlan oroszbarát magyar kormány volt a Gyurcsány-kormány időszakában, ahol Putyin elnök kutyáját a miniszterelnöki rezidencián simogatta a miniszterelnök. Nem is voltam méltányos Gyöngyösi képviselő úrral, hogy rajta kértem számon a múltat, hiszen önön is számon kellett volna kérni. És akkor arról már nem is szeretnék beszélni, mert ott erősebb szavakat kellene használnom, és mégiscsak a diplomáciáról szóló Külügyi bizottságban vagyunk, hogy a nemzetbiztonsági szolgálatok tekintetében miként állt Magyarország szuverenitása és függetlensége a Gyurcsán-kormány időszakában, és ehhez Oroszország vajon kapcsolódott-e és ha igen, milyen formában. Tehát abban az időszakban, amikor Orbán Viktor Fidesz-pártelnökként ellenzékben ezeket a szavakat elmondta, akkor ezek mérsékelt, visszafogott, higgadt és az adott helyzetnek maximálisan megfelelő értékítéletet tükröztek.

Éppen ezért azt javaslom, persze miután van egy politikai verseny és vita, ezért ebben a politikai versenyben vádként mindig elhangozhat az oroszbarátság. Ennek a kormánnyal kapcsolatosan semmilyen alapja nincsen túl azon az általános alkotmányos rendelkezésen, hogy Magyarország békés és jó viszonyra törekszik a világ valamennyi országával, de Magyarország a szövetségi politikában elfoglalt helyét 2004-ben az európai uniós csatlakozással és 1999-ben a NATO-hoz történő csatlakozással kijelölte. A jelenlegi kormány szerint jól jelölte ki, ezért a mi szövetségeseinket minden vitánkkal és kritikánkkal együtt is ezekben az országokban kell keresni. Egyébként pedig úgy, ahogyan az egész világ korrekt gazdasági együttműködésre törekszik Oroszországgal és Kínával, úgy ez Magyarországnak is érdekében áll. Magyarország is ennek megfelelően járt el eddig és fog eljárni ezt követően is.

Emlékszem arra, és nem is kívánom ezeket az érdemeket elvitatni, hogy Medgyessy Péter még miként ünnepeltette miniszterelnökként saját magát a kínai kapcsolatok helyreállításáért - ahogy akkor ő mondta - és az orosz kapcsolatok újabb

reneszánszának elhozataláért, ami bizonyos reminiscenciákat ébresztett sokakban. De mi nem vitatjuk azt, hogy a szocialista kormány 2002 után - az a kormány, amelynek államtitkárként ön is az egyik magas szintű tisztségviselője volt - ezen a területen eredményeket ért el.

Tehát azt javaslom, hogy ne vitassuk egymás eredményeit és ne vitassuk azt sem, hogy Magyarország hovatartozása, szövetségesi mivolta egyértelműen a NATO-hoz és az Európai Unióhoz köt bennünket.

ELNÖK: Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Bizottság! Kedves Vendégeink! Nagyon szépen köszönöm a miniszter úr gondolatait. Azzal szeretném röviden lezárni ezt a beszélgetést, hogy az elkövetkezendő hónapokban ezeket a vitákat még folytatjuk Magyarországon is, és folytatjuk az európai szinten is. A föderalista Európa víziója és a nemzetek Európájának víziója Magyarországon is jelen van, Európában is jelen van. Azt hiszem, nem az választ el bennünket egymástól, hogy van, aki azt mondja, hogy több Európa vagy kevesebb Európa. Mi a nemzetek Európájának a híveiként azt gondoljuk, hogy bizonyos területeken van szükség több Európára, és más területeken viszont erős nemzetállamokra van szükség, mert Európa attól lesz erős, hogy jól határozza meg azokat a területeket, hogy melyek a nemzetállami hatáskörök, ahol a nemzeteknek kell erőseknek lenni, és melyek a közösségi hatáskörök, ahol viszont Európának kell erősíteni a kompetenciáit, amely iránt mi magunk is elköteleztünk vagyunk, mint ahogy azt hallhattuk például a védelmi unió, a védelmi együttműködés vonatkozásában, de említhettünk volna nyilvánvalóan más területet is.

Miniszter úr, nagyon szépen köszönöm a lehetőséget. Jó munkát kívánunk önnek, a vizontlátásra! A vendégeinknek is szeretnénk megköszönni, hogy itt voltak velünk, és azonnal folytatjuk. Rövid napirendi pontjaink vannak, úgy látom, hogy tíz perc alatt tudunk végezni. Köszöntöm az előterjesztők nevében megjelent képviselőtársunkat. Rövid technikai szünetet tartunk. *(Gulyás Gergely és a meghívott vendégek távoznak az ülésteremből. - Rövid szünet.)*

A Hungary Helps Programról szóló T/3625. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Tisztelt Képviselőtársaim! A 2. napirendi pontunk következik, a Hungary Helps Programról szóló T/3625. számú törvényjavaslat. Az előterjesztő részéről köszöntöm Boér Zoltán miniszterelnökségi kabinetfőnök urat. Parancsoljon, öné a szó.

BOÉR ZOLTÁN kabinetfőnök (Miniszterelnökség): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! A Hungary Helps Programról szóló törvényjavaslat kapcsán a program eredeti célja a Magyarország által nyújtott támogatások egységes arculattal való biztosítása volt. Ez a törvényjavaslat módosítja a programot. Új cél, hogy a humanitárius segítségnyújtást úgy biztosítsa, hogy a természeti, illetve ember által okozott katasztrófák révén kialakult azonnali alapvető emberi szükségletek kielégítése legyen a fókuszban. A magyar kormány a helyben segítség elvét alkalmazza. Az instabil államokból kiinduló migrációs folyamatok megállítására leginkább a kiindulási helyszínen történő segítségnyújtással törekszik.

A program eredeti funkcióján túllépve a jövőben kiterjed olyan segítségnyújtási projektekre is, amelyek célja a fejlődő országokban élő üldözött keresztény közösségek és más vallási kisebbségek támogatása. A hatékony megvalósítás érdekében indokolt, hogy a humanitárius segítségnyújtás koordinációja a Külgazdasági és Külügyminisztériumtól átkerüljön a Miniszterelnökségnek az üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps program megvalósításáért

felelős államtitkárságára. A program céljainak megvalósításához szükséges egy az adminisztratív feladatokat ellátó kezelő szerv létrehozása és működtetése. Ez a Hungary Helps Ügynökség Nonprofit Zrt. lesz. A program támogatására fordítható adományokat az ügynökség fogadja, és mint kizárólagos közfeladatot ellátó jogi személy dönt a támogatások projekt alapú kiutalásáról.

Az előterjesztés az alkotmányossági kritériumoknak megfelelően készült, és ezúton kérem a tisztelt bizottságot, hogy szavazatukkal támogassák az előterjesztést. Köszönöm szépen.

Határozathozatalok

ELNÖK: Nagyon szépen köszönjük. Tisztelt Bizottság! A részletes vita első szakasza keretében kérdezem, hogy a bizottság tagjai részéről van-e kérdés, hozzászólás, felvetés. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincsen, akkor a házszabály 44. § (1) bekezdésének való megfelelésről szavazunk.

Ki az, aki támogatja az előterjesztést? *(Szavazás.)* Egyhangúan támogatjuk.

A részletes vita második szakasza következik. Van-e bárki részéről módosítási igény? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben saját módosítási szándék megfogalmazása nem merült fel, fölteszem szavazásra.

Ki támogatja a részletes vita lezárását? *(Szavazás.)* Ez is egyhangú. Köszönöm szépen.

És végül döntenünk kell a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásáról. Fölteszem szavazásra: ki támogatja? *(Szavazás.)* Ez is egyhangú.

Nagyon szépen köszönöm a megjelenésüket. Jó munkát kívánok önöknek!

Az örmény népirtás elítéléséről szóló H/2023. számú határozati javaslat

(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Áttérünk a 3. napirendi pontunkra, képviselői indítványok tárgysorozatba vételére. Az örmény népirtás vonatkozásában az előterjesztő Szél Bernadett, illetőleg Szabó Szabolcs független képviselők. Úgy látom, hogy az előterjesztők részéről nem jelent meg egyikőjük sem. A bizottság részéről hadd kérdezzem meg, hogy van-e bárkinek kérdése, fölvetése az örmény népirtás elítélésével kapcsolatosan? *(Jelzésre:)* Gyöngyösi képviselő úr, parancsoljon!

GYÖNGYÖSI MÁRTON (Jobbik): Csak egy technikai kérdés, elnök úr. Erről most így szavazni előterjesztő nélkül is lehet?

ELNÖK: Igen, nincs mit csinálnunk. Már kérték a halasztást többször, teljesítettük a bizottság részéről. Minket viszont határidők kötnek e tekintetben. Nem szükséges az előterjesztő jelenléte ahhoz, hogy a határozatról állást foglaljunk. Ők tudnak róla, nincsenek itt, bizonyára nem véletlen, hogy nincsenek itt.

Ami a javaslat tárgyát illeti, megvitattuk már ezt a javaslatot több körben, egyébként a török nagykövetség részvételével és azon alkalmakkal, amikkel mindig számolhattunk. Az ott elhangzott érvek azt hiszem, hogy nem változtak. Látjuk az összetettséget, a bonyolultságot a kérdésnek, ezért szeretném egyértelművé tenni, hogy a történelmi tragédiák iránti érzéketlenség vádjá ne érjen bennünket, szörnyű tragédia volt az örmény népirtás, de mégis a Fidesz részéről mi tartózkodni fogunk a határozati javaslat kapcsán a probléma összetett diplomáciai leágazásainak köszönhetően. Van-e esetleg másnak bejelenténivalója vagy elmondánivalója? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincsen, akkor fölteszem Szél Bernadett és Szabó Szabolcs H/2023. szám alatti határozati javaslatát szavazásra.

Határozathozatal

Ki az, aki tartózkodik? *(Szavazás.)* Hét tartózkodás. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* Egy. Ki az, aki nemmel szavaz? *(Szavazás.)* Egy.

Be kell jelentenem a helyettesítéseket is. Csenger-Zalán Zsolt helyettesíti Zsigmond Barnát, és Juhász Hajnalka helyettesíti Nacsa Lőrincet. Köszönöm szépen.

Magyarország szuverenitásának megvédéséről és a Magyarországgal szembeni orosz befolyás visszautasításáról szóló H/3352. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Tisztelt Bizottság! Rátérünk a 4. napirendi pontunkra, ez pedig Magyarország szuverenitásának megvédéséről és a Magyarországgal szembeni orosz befolyás visszautasításáról szóló H/3352. számú határozati javaslat. Az előterjesztő részéről köszöntöm Tordai Bence képviselőtársunkat. Parancsoljon, öné a szó.

Tordai Bence előterjesztése

TORDAI BENCE (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Jó napot kívánok! Üdvözlöm a bizottság tagjait és munkatársait. Megkímélném önöket a határozati javaslat szó szerinti ismertetésétől, annál is inkább, mert a retorikája minden bizonnyal ismert önök előtt, hiszen ez a Sargentini-jelentés elleni fideszes betérjesztésű határozati javaslat kifordítása. Ahol Brüsszelt írtak önök, ott gondolják oda Moszkvát, és természetesen a tartalmi kérdésekben máshogy néz ki ez a határozati javaslat.

Csak címszavakban szeretném elmondani, hogy milyen területekre utal akkor, amikor a túlzott orosz befolyás elítélését, illetve Magyarország szuverenitásának a védelmét célozza ez a reménybelileg elfogadott országgyűlési határozat. Itt van szó Paks II.-ről, az orosz energiapolitika befolyást szerző hatásáról, az orosz propagandáról, ami akadálytalanul hatol át a Fidesz-médián, és annak a közvetítésével jut el a magyarokhoz; a katonai együttműködésekéről, az orosz haditechnika vásárlásáról, ami NATO-tagállamként legalábbis sajátos helyzetet teremt, hiszen a legfőbb fenyegetésként a NATO Oroszországot jelölte meg; az EU-ban való orosz érdekképviseléstről, amit a magyar kormány nagyon következetesen és kitartóan csinál, nyilván megkapja az elismerést érte Moszkvából; az orosz kémek, ügynökök, menedzserek és egyebek hazai politikai és gazdasági hatalomszerzéséről; a titkosszolgálati befolyásról, ami miatt Magyarországot már nem tekintik a nyugati szövetségesek megbízható titkosszolgálati partnernek, és így az együttműködésekből kihagynak minket vagy megkerülnek. De utalunk itt a metrókocsik beszerzésére is, ami szintén nagyon komoly jóléti veszteséget okoz, és nyereséget egyedül az orosz oldalon lehet ezzel kapcsolatban elkönyvelni.

A probléma az, hogy egy súlyos szakadék tátong a kormányzat nyilatkozatai, illetve a tényleges cselekvések között. Most néhány idézettel hadd szórakoztassam önöket! Az első Gulyás Gergelytől származik, nem sokkal ezelőtt mondott valami ehhez nagyon hasonló mondatot, hogy szövetségeseink az EU és a NATO, Oroszországgal pedig korrekt gazdasági kapcsolatra törekszünk. Látjuk, hogy ennél sokkal többről van szó. De ennél tovább mennék, például Benkő Tibor honvédelmi miniszter a múlt héten úgy nyilatkozott: Magyarország biztonsági környezete megváltozott, és a legnagyobb közvetlen fenyegetést a tömeges és ellenőrizetlen migráció, illetve az ukrajnai helyzet, így Oroszország jelentik - tehát Oroszország legnagyobb közvetlen fenyegetésként szerepel a honvédelmi miniszter szavaiban. De Orbán Viktort is idézhetném idén nyárról, aki a NATO-csúcs után azt mondta, hogy „keleti és déli veszélyekről beszélünk, tudnunk kell, hogy a két veszély természetrajza

jelentősen különbözik egymástól. A keletit úgy hívjuk, hogy Oroszország, a délit pedig úgy, hogy terrorizmus.” Tehát a keleti veszély Oroszország Orbán Viktor szavai szerint, ehhez képest kritikátlanul kiszolgálják az orosz érdekeket és alávetik a magyar politika alakítását az orosz törekvéseknek.

Az elmúlt hétből csak néhány ezzel kapcsolatos ügyet hadd hozzak fel: a rakétabotrány és az orosz fegyvercsempészek kiadása Oroszországnak Amerika helyett. Ugye, miután a Magyar Honvédségtől bagóért megvett fegyvereket az amerikai hadsereg ellen harcoló mexikói drogbáróknak akarták átjátszani, ezt az USA ügynökségei segítségével megakadályozták egyébként a magyar hatóságok, majd miután az USA kérte az ellenük elkövetett bűncselekmények miatt az orosz fegyvercsempészek kiadatását, ezek után sikerült Oroszországnak kiadni őket; azzal ellentétben, amit Gulyás miniszter úr itt elmondott, nem bírósági döntés, hanem az Igazságügyi Minisztérium, tehát a magyar kormány döntése alapján.

Aztán itt van a Gruevszki-ügy, ahol minden külföldi ellenkezés és ellenérzés dacára sikerült kiszolgáltatni Putyin másik csahosát, megmenekítve megint csak az orosz érdekeket. Tehát itt úgy látszik, hogy a Putyin-pincsik egymással véd- és dacszövetséget kötöttek, ennek oltárán feláldozzák Magyarország jó hírét és nemzetközi megítélését is. De ilyen az Ukrajna elleni agresszió, ahol Magyarország, illetve a Fidesz-kormány volt az, amelyik nemcsak hogy lassan bizonytalanul adott ki ezzel kapcsolatban nyilatkozatot, de egyedülként sikerült elkövetnie azt a bravúrt, hogy nem nevesítette az agresszort, Oroszországot, hanem egyszerűen csak úgy tett, mintha itt valami egészen homályos forrásból való fenyegetés érné észak-keleti szomszédunkat, miközben azért mégiscsak orosz hadihajók támadtak meg ukrán hadihajókat, az orosz haderő ejtette foglyul az ukrán matrózokat, Oroszország készül arra, hogy elítélje őket hat év börtönre.

Orbán Viktor hasonló helyzetben így nyilatkozott korábban: „Olyasmi történt, ami a hideháború vége óta nem fordult elő, a nyers erőpolitika birodalmi szemléletű és erejű érvényesítése, amelyet Oroszország most vállalt, az elmúlt húsz évben ismeretlen volt.” Ha Orbán Viktor ilyen határozottan, egyértelműen és egyébként helyesen tudott nyilatkozni Grúzia lerohanásakor, akkor szerintem elvárható lenne, hogy Ukrajna ismételt lerohanásakor hasonló nyilatkozatokat tegyen. De itt van, hogy tényleg csak a legeslegfrissebb ügyre is visszautaljak, a CEU bezáratása, amely szintén orosz mintát követ. A szentpétervári Európa Egyetem gyakorlatilag a CEU testvérintézményeként tekinthető. Egészen addig annak tekinthető volt, amíg Putyinék be nem záratták. Ott is az volt a gond, hogy Soros György is támogatta az egyetemet, a hallgatók és az oktatók egyaránt merészeltek időnként kritikus gondolatokat megfogalmazni a kormánnyal szemben, bezáratták az egyetemet, de egyébként nem ez az egyetlen recept, ami Oroszországból jön. A CEU kiszorítása mellett a civil szervezetek zaklatása is orosz mintára zajlik Magyarországon.

Úgyhogy azt szeretném kérni a bizottságtól, hogy már csak azért is vegye tárgysorozatba ezt a határozati javaslatot, merthogy ezt a feszítő ellentmondást, amit a kormányzati nyilatkozatok és a kormányzati tettek mutatnak, fel kellene oldani. Nagyon örülnék, ha az Országgyűlés kinyilváníthatná e tekintetben a meggyőződését, és kérem, adjanak lehetőséget képviselőtársainknak arra, hogy ezt megtegyék. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Hozzászólás van-e? *(Jelzésre:)* Gyöngyösi képviselő úr!

GYÖNGYÖSI MÁRTON (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Gegnek nem rossz, de szerintem fontosabb ez a kérdés annál, mint hogy ebben a műfajban tudjuk

le. Bár sok igazság elhangzott, meg bizonyos részeivel egyet is értek, de ehhez az országgyűlési határozati javaslatot nem találom a megfelelő műfajnak.

ELNÖK: Én is ezt akartam javasolni, hogy írjon egy könyvet, képviselő úr, erről a témáról. *(Derűltség.)* Azt hiszem, hogy ezzel izgalmas vitát lehet generálni a magyar nyilvánosságban. További hozzászólás van-e? *(Nincs jelzés.)*

Határozathozatal

Akkor fölteszem szavazásra: ki támogatja a javaslatot? *(Szavazás.)* Egy igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* Hét nem támogatja. Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Gyöngyösi képviselő úr tartózkodott. Köszönöm szépen.

Jó munkát kívánunk önnek, a viszontlátásra!

Egyebek

Elnöki tájékoztató

Tisztelt Bizottság! Keményen zárjuk az évet, mert a Külügyi bizottság a következő időszakban még két ülést is fog tartani.

Az egyik ülésen december 13-án - kérem, írják be képviselőtársaim a naptárunkba - 9 óra 15 perckor kezdünk nagykövetjelölti meghallgatással. Tíz órakor pedig az amerikai nagykövet lesz a vendégünk, David Cornstein úr, tehát vele folytatjuk ezt az ülést.

December 17-én pedig a külügyminiszter éves meghallgatására fog sor kerülni, de ez nem 9-kor lesz, hanem 8-kor, tehát fokozzuk a tempót. Tehát 8-kor lesz ez a meghallgatás. *(Zaj, közbeszólások.)* Igen, addigra be kell a futást a Margitszigeten fejezni mindenkinek. *(Derűltség.)* Tehát december 17-én 8 órakor lesz a külügyminiszter éves meghallgatása.

Az egyebek sorában van-e bárkinek bármilyen felvetése? *(Nincs jelzés.)*

Az ülés berekesztése

Akkor az ülést berekesztem. Mindenkinek szép napot kívánok!

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 36 perc)

Németh Zsolt
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Baloghné Hegedűs Éva

